ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: Ε. Παπαλέξη
Τηλέφωνα: 210 3382133
E-mail: epapalexi@acci.gr

Αθήνα, 09/12/2016
Αριθ. Πρωτ.: 485733

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Την **07/11/2016** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ), με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 851078,** οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ατομικές) για την χρήση **01/01/2015 - 31/12/2015** της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΗΣ - Εμποροβιομηχανικαί, Ναυπηγικαί, Ναυτιλιακαί, Τουριστικαί και Οικοδομικαί Επιχειρήσεις Α.Ε.,** το διακριτικό τίτλο **ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε.** και αριθμό ΓΕΜΗ **266801000** (πρώην Αρ. ΜΑΕ. 01512/001/Β/86/1511).

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 17325 - 19/10/2016).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κοινοποίηση:
1. Εταιρεία: «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΗΣ-Εμποροβιομηχανικαί, Ναυπηγικαί, Ναυτιλιακαί, Τουριστικαί και Οικοδομικαί Επιχειρήσεις Α.Ε.»
Δ/νση: ΛΕΩΦ. ΑΘΗΝΩΝ 24
Τ.Κ.: 10441, ΑΘΗΝΑ

2. Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας
Δ/νση Ανάπτυξης
Τμήμα Ανωνύμων Εταιριών
Σταδίου 60, 10564, Αθήνα

Η γνησιότητα της παρούσας, μπορεί να ελεγχθεί, στην Ηλ. Δ/νση: https://www.businessregistry.gr/ - επιλογή «Δημοσιότητα».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ – ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ & ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 1512/01/Β/86/1511 - ΑΡ. ΓΕΜΗ : 266801000

Λεωφόρος Αθηνών 24, ΤΚ 10441, Αθήνα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2015 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

(Δημοσιευμένα βάσει του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ενοποιημένες και μη κατά τα ΔΠΧΑ)

(Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε. και του Ομίλου. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αρμόδια Υπηρεσία:	Υπουργείο Οικονομίας , Ανάπτυξης & Τουρισμού
Διεύθυνση Διαδικτύου Εταιρείας:	www.spyrides.gr
Ημερομηνία Έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων:	30/04/2016
Νόμιμος Ελεγκτής:	Ιωάννα Πετρουλάκη (Α.Μ. ΣΟΕΛ: 40831)
Ελεγκτική Εταιρεία:	GRANT THORNTON Α.Ε. (Α.Μ. ΣΟΕΛ: 127)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου:	Γνώμη με επιφύλαξη
Μέθοδος συμπλήρωσης κατάστασης Ταμειακών ροών:	Έμμεση μέθοδος

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος:	Σπυρίδης Παναγιώτης
Αντιπρόεδρος:	Σπυρίδης Γεώργιος
Μέλη:	Δημήτριος Βουδούρης
	Κωνσταντίνος Κοζάκης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31.12.2015**	**31.12.2014**	**31.12.2013**	**31.12.2015**	**31.12.2014**	**31.12.2013**
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	3.872.235	4.045.925	3.990.273	3.099.883	3.232.062	3.219.448
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	136.662	155.838	42.111	134.852	153.266	38.190
Λοιπά μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία	149.517	182.411	98.008	2.052.488	2.038.398	2.002.985
Αποθέματα	4.112.291	4.539.893	4.052.528	3.121.111	3.479.862	3.115.134
Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	10.910.068	14.498.351	9.743.956	5.432.231	8.616.577	5.807.415
Λοιπά Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία	5.341.335	4.150.801	2.245.504	3.510.313	2.906.784	1.392.675
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**24.522.108**	**27.573.220**	**20.172.379**	**17.350.879**	**20.426.949**	**15.575.847**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μετοχικό Κεφάλαιο	1.627.974	1.627.974	1.549.060	1.627.974	1.627.974	1.549.060
Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	4.998.225	5.644.939	2.506.057	4.029.434	4.708.305	3.031.097
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Ιδιοκτητών Μητρικής (α)	6.626.199	7.272.913	4.055.117	5.657.408	6.336.279	4.580.157
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	386.559	455.449	346.899	0	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	7.012.758	7.728.361	4.402.016	5.657.408	6.336.279	4.580.157
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.875	71.250	118.750	11.875	71.250	118.750
Προβλέψεις / Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.015.432	993.091	883.628	659.754	631.880	560.271
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5.973.601	7.083.272	6.257.249	3.812.426	4.485.357	4.195.457
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	10.508.442	11.697.245	8.510.737	7.209.416	8.902.183	6.121.213
Σύνολο Υποχρεώσεων (δ)	17.509.349	19.844.859	15.770.363	11.693.471	14.090.670	10.995.691
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**24.522.108**	**27.573.220**	**20.172.379**	**17.350.879**	**20.426.949**	**15.575.847**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2015	**1.1 - 31.12.2014**	**1.1 - 31.12.2015**	**1.1 - 31.12.2014**
Κύκλος Εργασιών	15.795.655	21.428.589	6.669.357	11.906.068
Μικτά Κέρδη / (Ζημιές)	5.585.897	8.355.309	2.282.941	4.981.198
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων, Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων	2.240.787	5.387.315	148.200	2.913.339
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	1.453.316	4.658.240	649.913	2.434.617
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από Φόρους (Α)	**659.161**	**3.351.877**	**586.158**	**1.764.893**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	528.971	3.243.255	586.158	1.764.893
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	130.189	108.622	-	-
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Β)	27.457	-25.474	8.191	-8.712
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Α)+(Β)	**686.618**	**3.326.404**	**594.349**	**1.756.181**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	555.257	3.219.015	594.349	1.756.181
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	131.361	107.389	-	-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε ευρώ

Έμμεση Μέθοδος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2015	**1.1 - 31.12.2014**	**1.1 - 31.12.2015**	**1.1 - 31.12.2014**
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη/(Ζημίες) προ Φόρων	1.453.316	4.658.240	649.913	2.434.617
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	188.847	159.734	112.612	82.046
Προβλέψεις	189.830	234.046	166.347	92.302
Συναλλαγματικές Διαφορές	-121.798	-110.663	-123.092	-111.580
Αποτελέσματα (Έσοδα, Έξοδα, Κέρδη και Ζημιές) Επενδυτικής Δραστηριότητας	37.375	-135.306	-969.419	-30.512
Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	717.666	759.606	467.706	509.234
Κέρδη/ (ζημιές) από πώληση θυγατρικής	-	0	-	-
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για Μεταβολές Λογαριασμών Κεφαλαίου Κίνησης ή που σχετίζονται με τις Λειτουργικές Δραστηριότητες:				
Μείωση / (Αύξηση) Αποθεμάτων	427.603	-487.366	358.750	-364.728
Μείωση / (Αύξηση) Απαιτήσεων	3.263.344	-4.054.937	3.168.287	-2.741.696
Μείωση / (αύξηση) λοιπών στοιχείων ενεργητικού	422.519	-2.911.409	19.079	-1.227.064
(Μείωση) / Αύξηση Υποχρεώσεων (πλην Δανειακών)	-1.431.392	3.436.839	-1.281.230	2.434.807
Μείον:				
Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα Καταβεβλημένα	-670.329	-724.928	-430.048	-486.957
Καταβεβλημένοι Φόροι	-953.611	-132.006	-488.789	-
Σύνολο Εισροών / (Εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες (α)	**3.523.370**	**691.852**	**1.650.117**	**590.470**
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά Ενσώματων και Άυλων Παγίων Στοιχείων	-94.193	-329.113	-46.019	-209.735
Έσοδα Από Την Πώληση Ενσώματων Παγίων	0	491	0	0
Μερίσματα εισπραχθέντα	0	0	1.026.000	0
Τόκοι Που Εισπράχθηκαν	2.569	5.497	2.395	5.479
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	-309.810	0	-308.810
Σύνολο Εισροών / (Εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες (β)	**-91.624**	**-631.936**	**982.376**	**-513.067**
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου Και Υπέρ Το Άρτιο	0	0	0	0
Έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	0	-79	0	-79
Δάνεια Αναληφθέντα	0	598.840	0	224.661
Δάνεια Πληρωθέντα	-1.139.683	-272.309	-732.306	0
Μερίσματα Πληρωθέντα	-1.402.200	0	-1.273.200	0
Σύνολο Εισροών / (Εκροών) από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες (γ)	**-2.541.883**	**326.452**	**-2.005.506**	**224.582**
Καθαρή Αύξηση/(Μείωση) στα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Χρήσης (α)+(β)+(γ)	**889.863**	**386.368**	**626.987**	**301.986**
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Έναρξης Χρήσης	**850.596**	**468.788**	**628.465**	331.040
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**-15.313**	-4.560	**-15.313**	-4.560
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Λήξης Χρήσης	**1.725.146**	**850.596**	**1.240.139**	**628.465**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2015	**31.12.2014**	**31.12.2015**	**31.12.2014**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Έναρξης Χρήσης (01.01.2015 και 01.01.2014 αντίστοιχα)	7.728.361	4.402.016	6.336.279	4.580.157
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, μετά αναβαλλόμενου	-21	-58	-21	-58
Μερίσματα	-1.402.200	0	-1.273.200	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από Φόρους	686.618	3.326.404	594.349	1.756.181
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Λήξης Χρήσης (31.12.2015 και 31.12.2014 αντίστοιχα)	**7.012.758**	**7.728.361**	**5.657.408**	**6.336.279**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Από την 1/1/2015 και εφεξής, η Εταιρία θα συντάσσει τις οικονομικές καταστάσεις της σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της. Στη σημείωση 4.1 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων παρατίθεται ανάλυση των προσαρμογών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη μετάβαση απο τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα στα ΔΠΧΑ. Οι σχετικές λογιστικές αρχές, περίληψη των οποίων παρατίθεται στη σημείωση 3 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες χρήσεις.

2. Οι εταιρείες του Ομίλου, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο, καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσης τους στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 1.1 - 31.12.2015, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 1.4 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

3. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 4.30.1 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Τα ποσά και η φύση των λοιπών συνολικών εσόδων/(εξόδων) μετά από φόρους αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος 31/12/2015	**Εταιρεία 31/12/2015**
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από καθορισμένες συνταξιοδοτικές παροχές	27.457	8.191
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**27.457**	**8.191**

5. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και του Ομίλου καθώς και αποφάσεις δικαστικών οργάνων πέραν των όσων αναφέρονται στη Σημείωση 4.30 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

6. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.2015 ήταν: Εταιρεία άτομα 41 (31.12.2014: 46), Όμιλος άτομα 150 (31.12.2014: 163).

7. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2015, ο Όμιλος και η Εταιρία διπάνησαν τα ποσά των €94.193 και € 46.019 αντίστοιχα για αγορά παγίων στοιχείων, έναντι € 329.113 και € 209.735 αντίστοιχα στην προηγούμενη χρήση.

8. Οι συναλλαγές της χρήσης 1.1 - 31.12.2015 καθώς και τα υπόλοιπα κατά την 31.12.2015 με τα συνδεδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος	**Εταιρεία**
α) Έσοδα	952	139.401
β) Έξοδα	80.681	102.257
γ) Απαιτήσεις	720.063	715.891
δ) Υποχρεώσεις	370	1.938.479
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	419.655	115.392

9. Δεν έχει επέλθει γεγονός το οποίο να αποτελεί διακοπή εκμετάλλευσης κλάδου ή εταιρείας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

10. Το θέμα της επιφύλαξης στην Έκθεση του Νόμιμου Ελεγκτή αναφέρεται στο γεγονός ότι ο όμιλος και η εταιρία δεν έχουν σχηματίσει προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις σε σχέση με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί στα πλαίσια του ελέγχου, και σε διαφορά προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και βραδέως κινούμενα αποθέματα.

11. Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2015 τα οποία θα έπρεπε να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 1.1 - 31.12.2015.

12. Τυχόν διαφορές οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

13. Επί των παγίων ή ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου υφίστανται υποθήκες ποσού € 650 χιλ. και € 858 χιλ. αντίστοιχα

14. Δεν υπάρχουν στο τέλος του τρέχουσας και της προηγούμενης περιόδου, μετοχές της μητρικής εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές της επιχειρήσεις.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ**	**Ο ΕΠΙ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**
ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	**ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**	**ΚΟΖΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**
Α.Δ.Τ. ΑΚ 787923	**Α.Δ.Τ. ΑΕ 032644**	**Α.Δ.Τ. ΑΙ 088783**

ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε.
ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)

Χρήση 01.01.2015–31.12.2015

ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ

ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ -ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 1512/01/Β/86/1511 - ΑΡ. ΓΕΜΗ : 000266801000

Λ. Αθηνών 24, ΤΚ 10441, Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας 4
Β. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου 7
Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31/12/2015 13
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 13
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος 14
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 15
Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 16
Κατάσταση Ταμιακών Ροών (έμμεση μέθοδος) 17
Δ. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ 18
1. Πληροφορίες για την εταιρία 18
1.1. Γενικές Πληροφορίες 18
1.2. Φύση Δραστηριοτήτων 18
1.3. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 19
1.4. Δομή του Ομίλου 19
2. Βασικές Λογιστικές Αρχές 20
2.1. Πρότυπα και Διερμηνείες 20
Α) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 20
Β) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 23
2.2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές 24
2.2.1. Κρίσεις 24
2.2.2. Εκτιμήσεις και παραδοχές 24
3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών 27
3.1. Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 27
3.2. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα 28
3.3. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία 28
3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 29
3.5. Ενοποίηση 29
3.5.1. Θυγατρικές 29
3.5.2. Συμμετοχές σε θυγατρικές (εταιρικές οικονομικές καταστάσεις) 30
3.5.3. Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές 30
3.5.4. Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές 30
3.6. Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού 30
3.6.1. Δάνεια και απαιτήσεις 31
3.6.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων 32
3.6.3. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού 32
3.6.4. Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη 32
3.7. Αποθέματα 33
3.8. Εμπορικές απαιτήσεις 33
3.9. Απομείωση αξίας στοιχείων του ενεργητικού 33
3.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 34
3.11. Μετοχικό κεφάλαιο 34
3.12. Τακτικό αποθεματικό 34
3.13. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος 34
3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία 34
3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος 35
3.14. Παροχές στο προσωπικό 35
3.14.1. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία 35
3.15. Προβλέψεις 36
3.16. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών 37
3.17. Μισθώσεις 38
3.18. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις 39
3.19. Δανειακές υποχρεώσεις 39
3.20. Διανομή μερισμάτων 40
4. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις 41
4.1. Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 41
4.2. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία 42
4.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 43
4.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις 43
4.5. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις 44
4.6. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις 45
4.7. Αποθέματα 45
4.8. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 45
4.9. Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού 46

4.10. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων 47
4.11. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα 47
4.12. Μετοχικό Κεφάλαιο 47
4.13. Λοιπά αποθεματικά 48
4.14. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία 48
4.15. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις 49
4.16. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις 50
4.17. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις 50
4.18. Δανειακές Υποχρεώσεις 50
4.19. Πωλήσεις 51
4.20. Κόστος Πωλήσεων 51
4.21. Έξοδα Διοίκησης 52
4.22. Έξοδα Διάθεσης 52
4.23. Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης 53
4.24. Λοιπά Έσοδα - Έξοδα 53
4.25. Χρηματοοικονομικά Έξοδα- Έσοδα 53
4.26. Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων 54
4.27. Φόρος Εισοδήματος 54
4.28. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων 55
4.29. Παροχές Προσωπικού 55
4.30. Δεσμεύσεις και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις 56
4.30.1. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις 56
4.30.2. Δεσμεύσεις 57
4.30.3. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις 57
4.31. Αμοιβές και Λοιπές Παροχές Διευθυντών 57
4.32. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη 58
5. Σκοποί και πολιτική διαχείρισης κινδύνων 58
5.1. Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου 59
5.2. Ανάλυση συναλλαγματικού κινδύνου 59
5.3. Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας 60
5.4. Ανάλυση ευαισθησίας κίνδυνου επιτοκίου 62
6. Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου 62
7. Μεταγενέστερα γεγονότα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης 63

Α. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ – ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ & ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ – ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ & ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2015, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση επί αποθεμάτων λογιστικής αξίας ευρώ 484 χιλ και ευρώ 398 χιλ για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα. Κατά την εκτίμησή μας έπρεπε να έχει διενεργηθεί απομείωση ποσού ευρώ 484 χιλ και ευρώ 398 χιλ για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα. Λόγω του γεγονότος αυτού η αξία των αποθεμάτων, τα αποτελέσματα των προηγούμενων χρήσεων και τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρίας εμφανίζονται αυξημένα κατά ευρώ 484 χιλ και ευρώ 398χιλ αντίστοιχα.
2. Στις Απαιτήσεις από πελάτες και στα Λοιπά Κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού περιλαμβάνονται και απαιτήσεις σε καθυστέρηση από την προηγούμενη χρήση, συνολικού ποσού ευρώ 687 χιλ και ευρώ 375 χιλ για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών, κατά την εκτίμησή μας ποσού ευρώ 687 χιλ και ευρώ 375 χιλ για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα. Λόγω του γεγονότος αυτού η αξία των απαιτήσεων και τα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται αυξημένα κατά ευρώ 687 χιλ και ευρώ 375 χιλ για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα, τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου αυξημένα κατά ευρώ 294 χιλ και ευρώ 190 χιλ αντίστοιχα, και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης της Εταιρίας αυξημένα κατά ευρώ 186 χιλ και ευρώ 11 χιλ αντίστοιχα.
3. Οι φορολογικές υποχρεώσεις των θυγατρικών εταιριών «Πετροτέκ Κρήτης Α.Ε.» και «Πετροτέκ Μακεδονίας Α.Ε.» δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις από 2010 έως και 2014. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας «Δημ. Γ. Σπυρίδης Α.Ε.» και της θυγατρικής εταιρείας «Πετροτέκ Α.Ε.» δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για την χρήση του 2010. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων 1 έως 2 και τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος 3 που μνημονεύονται στην παράγραφο 'Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη', οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ – ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ & ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α (παρ.3α), 108 και 37 του κ.ν.2190/1920.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2016
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Ιωάννα Πετρουλάκη
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 40831

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Β. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε. επί των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας για τη χρήση 01.01.2015-31.12.2015 (βάσει του άρθρου 43α παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας μας έχει την τιμή να υποβάλλει την ακόλουθη Έκθεση που αφορά την εταιρική χρήση που καλύπτει το χρονικό διάστημα από 01.01.2015 έως 31.12.2015. Για πρώτη χρήση οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν δημιουργηθεί και δημοσιευθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Σκοπός της παρούσας Έκθεσης είναι να δοθεί στους κ.κ. Μετόχους μια, κατά το δυνατόν, πλήρη εικόνα των δραστηριοτήτων της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την τρέχουσα χρήση, καθώς και των προοπτικών που διαφαίνονται για το μέλλον.

1. **Εξέλιξη των εργασιών της εταιρείας**

Η εξέλιξη των εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου, όπως π.χ. κύκλος εργασιών, τα μικτά κέρδη της χρήσεως, έξοδα κλπ. σε σχέση με την προηγούμενη χρήση παρατίθενται παρακάτω στους πίνακες «Αριθμοδείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης» και «Αριθμοδείκτες Αποδόσεως και Αποδοτικότητας».

2. **Οικονομική θέση της Εταιρίας και του Ομίλου**

Η οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31/12/2015 κρίνεται ικανοποιητική. Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας κατά την 31/12/2015 ανέρχονται σε ποσό € 5.657.408 έναντι € 6.336.279 της προηγούμενης χρήσεως.
Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2015 και 2014 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2015		**31/12/2014**		**31/12/2015**		**31/12/2014**	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	20.363.694	83%	23.189.045	84%	12.063.655	70%	15.003.222	73%
Σύνολο ενεργητικού	24.522.108		27.573.220		17.350.879		20.426.949	
Πάγιο ενεργητικό	4.158.414	17%	4.384.174	16%	5.287.224	30%	5.423.727	27%
Σύνολο ενεργητικού	24.522.108		27.573.220		17.350.879		20.426.949	
Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό και πάγιο ενεργητικό.								
Ίδια κεφάλαια	7.012.758	40%	7.728.361	39%	5.657.408	48%	6.336.279	45%
Σύνολο υποχρεώσεων	17.509.349		19.844.859		11.693.471		14.090.670	
Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτάρκεια της Εταιρείας.								
Σύνολο υποχρεώσεων	17.509.349	71%	19.844.859	72%	11.693.471	67%	14.090.670	69%
Σύνολο παθητικού	24.522.108		27.573.220		17.350.879		20.426.949	
Ίδια κεφάλαια	7.012.758	29%	7.728.361	28%	5.657.408	33%	6.336.279	31%
Σύνολο παθητικού	24.522.108		27.573.220		17.350.879		20.426.949	
Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση της εταιρείας								
Ίδια κεφάλαια	7.012.758	169%	7.728.361	176%	5.657.408	107%	6.336.279	117%

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2015		**31/12/2014**		**31/12/2015**		**31/12/2014**	
Πάγιο ενεργητικό	4.158.414		4.384.174		5.287.224		5.423.727	
Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδοτήσεως των ακινητοποιήσεων της εταιρείας από τα Ίδια Κεφάλαια.								
Κυκλοφορούν ενεργητικό	20.363.694	124%	23.189.045	123%	12.063.655	109%	15.003.222	112%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	16.482.043		18.780.518		11.021.842		13.387.540	
Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της Εταιρείας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.								
Κεφάλαιο κινήσεως	3.881.651	19%	4.408.528	19%	1.041.814	9%	1.615.682	11%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	20.363.694		23.189.045		12.063.655		15.003.222	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του Κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων).								

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2015		**31/12/2014**		**31/12/2015**		**31/12/2014**	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ τόκων & φόρων	2.240.787	14%	5.387.315	25%	148.200	2%	2.913.339	24%
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	15.795.655		21.428.589		6.669.357		11.906.068	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την απόδοση της εταιρείας χωρίς το συνυπολογισμό των εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων.								
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως μετά φόρων	659.161	4%	3.351.877	15%	586.158	8%	1.764.893	14%
Σύνολο εσόδων	16.009.938		21.759.493		6.898.387		12.180.166	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της εταιρείας σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα								
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως μετά φόρων	659.161	9%	3.351.877	43%	586.158	10%	1.764.893	28%
Ίδια κεφάλαια	7.012.758		7.728.361		5.657.408		6.336.279	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.								
Μικτά αποτελέσματα	5.585.897	35%	8.355.309	39%	2.282.941	34%	4.981.198	42%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	15.795.655		21.428.589		6.669.357		11.906.068	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της εταιρείας.								

3. Προβλεπόμενη πορεία του Ομίλου και της Εταιρίας

Η πολύχρονη παρουσία της μητρικής, αλλά και των θυγατρικών της πλέον, στον χώρο των μηχανημάτων και αντλιών εξοπλισμού πρατηρίων, είναι η βάση και η αφετηρία δημιουργίας περαιτέρω συνεργασιών που μπορούν να καλύψουν ομοιόμορφα όλες τις γεωγραφικές περιοχές της χώρας μας, αλλά και αρκετές χώρες του εξωτερικού. Ωστόσο, οι εκτιμήσεις όλων των Ελληνικών και των διεθνών οργανισμών αφενός για περαιτέρω ύφεση στην παγκόσμια οικονομία και αφετέρου για ιδιαίτερα χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας συνθέτουν ένα αβέβαιο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον για τα επόμενα έτη.
Με το άρθρο 31 του Ν. 3784/2009 η Ελληνική Κυβέρνηση είχε αποφασίσει την υποχρέωση εγκατάστασης συστήματος εισροών εκροών στα πρατήρια υγρών καυσίμων ανά την Ελλάδα. Το

χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της εν λόγω απόφασης είχε καθυστερήσει σημαντικά, και μόλις το 2014 ξεκίνησε η εγκατάσταση του εν λόγω εξοπλισμού στα πρατήρια της χώρας. Βάσει χρονοδιαγράμματος του Υπουργείου, εντός του Α΄ Τριμήνου 2015 το πρόγραμμα έχει εγκατασταθεί σε όλα τα πρατήρια της ελληνικής επικράτειας. Ο Όμιλος με την εξειδικευμένη τεχνογνωσία του προσωπικού του και μέσω επενδύσεων που έκανε σε διαδικασίες έρευνας και ανάπτυξης στο εν λόγω αντικείμενο, κατάφερε να κερδίσει ικανοποιητικό κομμάτι της εν λόγω αγοράς, επιτυγχάνοντας αύξηση του κύκλου εργασιών του, και συνεπώς των οικονομικών αποτελεσμάτων του. Από το όλο εγχείρημα σημειώνεται πως ο Όμιλος ως εγκαταστάτης έχει την ευθύνη του ελέγχου του όλου συστήματος εισροών-εκροών για τους πελάτες του και πρέπει να εξασφαλίζει πως σε κάθε περίπτωση το σύστημα που έχει εγκαταστήσει πληροί όλες τις απαιτήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, αλλά είναι ένας κίνδυνος που ελαχιστοποιείτε από την υπευθυνότητα και επαγγελματικότητα του προσωπικού και της διοίκησης του Ομίλου.
Ωστόσο, οι εκτιμήσεις όλων των Ελληνικών και των διεθνών οργανισμών αφενός για ύφεση στην παγκόσμια οικονομία και αφετέρου για ιδιαίτερα χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας συνθέτουν ένα αβέβαιο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον για τα επόμενα έτη.

4. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της παρούσας έκθεσης

Μέχρι την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης αυτής δεν έχει συμβεί κανένα άλλο γεγονός, που θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την οικονομική θέση και την πορεία του Ομίλου και της Εταιρίας.

5. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και συνδεδεμένων μερών

Οι συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρίας με τα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα στη διάρκεια της χρήσης 2015, έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Οι συναλλαγές συνοψίζονται στον κάτωθι πίνακες:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
Πωλήσεις Εμπορευμ/των / υπηρεσίες	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Θυγατρικές	-	-	91.401-	96.364-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	952-	67.241-	-	64.741-
Σύνολα	**952-**	**67.241-**	**91.401-**	**161.106-**
Λοιπά Έσοδα / Έξοδα				
Θυγατρικές	-	-	48.000-	48.000-
Σύνολα	**-**	**-**	**48.000-**	**48.000-**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα				
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	37.877-	41.902-	37.877-	41.902-
Σύνολα	**37.877-**	**41.902-**	**37.877-**	**41.902-**
Αγορές Εμπορευμάτων / Υπηρεσιών				
Θυγατρικές	-	-	52.702-	162.530-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	42.804-	52.686-	11.679-	5.079-
Σύνολα	**42.804-**	**52.686-**	**64.380-**	**167.608-**

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	419.655	383.014	115.392	116.632

Παρακάτω παρουσιάζονται τα υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	-	-	113.532-	5.000-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	720.063-	1.157.323-	602.359-	1.118.715-
Σύνολα	**720.063-**	**1.157.323-**	**715.891-**	**1.123.715-**
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	-	-	1.938.479-	1.975.203-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	370-	18.326-	-	-
Σύνολα	**370-**	**18.326-**	**1.938.479-**	**1.975.203-**

6. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται και προχωρά στη προληπτική εφαρμογή όλων των μέτρων που απαιτούνται προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η έκθεση του Ομίλου σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κτλ.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια και υποχρεώσεις, κτλ

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τη Διοίκηση και το Οικονομικό Τμήμα.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας

Η μη επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και των διεθνών θεσμικών αρχών μέχρι και την ημερομηνία λήξης της παράτασης του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας (30/06/2015) οδήγησε στην Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 28/06/2015 με την οποία οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν έλεγχοι στη διασυνοριακή κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Με τη νέα Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 18/07/2015, αποφασίστηκε η παύση της τραπεζικής αργίας αλλά παραμένουν σε ισχύ, έστω και με διαφοροποιήσεις, οι περιορισμοί στην κίνηση των κεφαλαίων. Την 14/08/2015 το Ελληνικό Κοινοβούλιο ενέκρινε την κύρωση του σχεδίου σύμβασης οικονομικής ενίσχυσης της Ελλάδας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της συμφωνίας χρηματοδότησης. Κατά τη διάρκεια της δύσκολης αυτής περιόδου για την ελληνική οικονομία, η Διοίκηση του Ομίλου έλαβε και συνεχίζει να διατηρεί σε ισχύ μέχρι σήμερα όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει με επάρκεια τις επιπτώσεις από την επιβολή περιορισμού κεφαλαίων στην Ελλάδα.
Στα πλαίσια αυτά, σημειώνεται πως ο Όμιλος διέθετε επαρκή αποθέματα για την αδιάκοπη λειτουργία του, ενώ είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένος ώστε να τακτοποιήσει άμεσες ταμειακές ανάγκες.
Συνεπώς, ο κίνδυνος μη ομαλής συνέχισης της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου ως αποτέλεσμα της επιβολής μέτρων περιορισμού κεφαλαίων, χαρακτηρίζεται ως χαμηλός. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιβολής των μέτρων περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, οι επιπτώσεις στη λειτουργία του Ομίλου ήταν περιορισμένες ως αποτέλεσμα αποτελεσματικού σχεδιασμού και

διαχείρισης κινδύνων. Επιπλέον, με την υπόθεση ότι οι έλεγχοι κεφαλαίων θα αρθούν εντός του δεύτερου εξαμήνου του 2016 και ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν, δεν αναμένεται αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα μεσομακροπρόθεσμα.
Η Διοίκηση του Ομίλου δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγηση της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά την 31/12/2015.

Μακροοικονομικό Περιβάλλον

Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2015 είχαν ως συνέπεια την επιστροφή της οικονομίας στην ύφεση μετά από μια περίοδο ανάπτυξης στο τέλος του 2014 και στο πρώτο εξάμηνο του 2015. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) υποχώρησε κατά -0,3% το 2015 ακολουθώντας την αύξηση +0,8% που είχε σημειωθεί κατά το προηγούμενο έτος. Εκ νέου ανάπτυξη προβλέπεται να σημειωθεί υπό προϋποθέσεις το δεύτερο εξάμηνο του 2016, καθώς η εμπιστοσύνη των καταναλωτών αναμένεται να ενισχυθεί και ορισμένες δομικές αλλαγές αναμένεται να αλλάξουν την παρούσα κατάσταση στην οικονομία ευνοώντας τις εξαγωγές και τις επενδύσεις. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα λόγω της πίεσης την οποία δέχεται αυτή τη στιγμή η οικονομία, ενώ η ανεργία πιθανόν θα μειωθεί σταδιακά. Παρόλη την αρνητική πορεία της ελληνικής οικονομίας κατά το 2015, η συμφωνία με τους διεθνείς πιστωτές για πρόγραμμα στήριξης ύψους €86 δις και η επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το Δεκέμβριο του 2015, αποτέλεσαν τους κύριους πυλώνες προς τη σταθεροποίηση του μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.
Αν και το προαναφερόμενο πρόγραμμα στήριξης στοχεύει στη μείωση του κινδύνου οικονομικής αποσταθεροποίησης της Ελλάδας, παραμένει υπαρκτός ο κίνδυνος αναφορικά με την ορθή υλοποίηση του, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στις αξιολογήσεις κινδύνου και τη διαμόρφωση τιμών στις κεφαλαιαγορές. Η ορθή εφαρμογή του προγράμματος και οι επιδράσεις του στην οικονομία βρίσκονται εκτός ελέγχου του Ομίλου.
Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις, και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας των εταιριών του, την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του και την επέκταση των εργασιών του στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

Ο Όμιλος στα πλαίσια της δραστηριότητας εκτίθεται δυνητικά σε μια σειρά από κινδύνους. Οι δυνητικοί αυτοί κίνδυνοι αναλύονται κατωτέρω:

- **Πιστωτικός κίνδυνος:** Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματοοικονομικής ζημίας για τον Όμιλο σε περίπτωση που κάποιος πελάτης ή συναλλασσόμενος με χρηματοοικονομικό μέσο δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και προέρχεται κυρίως από απαιτήσεις από πελάτες.

- **Κίνδυνος Ρευστότητας:** Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν από έλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τις εταιρίες που συνθέτουν τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων. Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων.

- **Χρηματοδοτικός και επιτοκιακός κίνδυνος:** Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή του. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων: (α) το κόστος και τη διαθεσιμότητα της

χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις του, και (β) την ικανότητα χρηματοδότησης του χρέους των επενδύσεων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις οποίες επενδύει ο Όμιλος. Όσον αφορά τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση παρακολουθεί, σε συνεχή βάση, τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων που απορρέουν από αυτές. Το επιτόκιο του δανεισμού καθορίζεται σαν διατραπεζικό προσφερόμενο επιτόκιο κατά την ημερομηνία του δανεισμού πλέον ενός προκαθορισμένου περιθωρίου

- **Κίνδυνος Αγοράς:** Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο ότι οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς θα επηρεάσουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει. Ο σκοπός της διαχείρισης του κινδύνου της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, ενώ παράλληλα βελτιστοποιεί τις αποδόσεις.

- **Συναλλαγματικός κίνδυνος:** Συναλλαγματικός κίνδυνος υφίσταται για αγορές που πραγματοποιούνται σε Δολάριο Αμερικής και Λίρα Αγγλίας. Ο εν λόγω κίνδυνος είναι σχετικά χαμηλός για τον Όμιλο, καθώς η πολιτική του είναι η αποφυγή μεγάλων πιστώσεων σε οφειλές σε ξένο νόμισμα.

- **Διαχείριση Κεφαλαίου:** Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου. Η πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρήσει τους στόχους μόχλευσης σύμφωνα με ένα προφίλ υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ — Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ — ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31/12/2015

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €		ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Σημ.	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού							
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	4.2	3.872.235	4.045.925	3.990.273	3.099.883	3.232.062	3.219.448
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.3	136.662	155.838	42.111	134.852	153.266	38.190
Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις	4.4	0	0	0	2.000.700	2.000.700	2.000.700
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	4.5	72.677	113.551	92.014	0	0	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	4.6	76.840	68.861	5.994	51.788	37.698	2.285
Σύνολο		**4.158.414**	**4.384.174**	**4.130.392**	**5.287.224**	**5.423.727**	**5.260.624**
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού							
Αποθέματα	4.7	4.112.291	4.539.893	4.052.528	3.121.111	3.479.862	3.115.134
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	4.8	10.910.068	14.498.351	9.743.956	5.432.231	8.616.577	5.807.415
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	4.9	3.615.920	3.287.082	1.746.724	2.269.904	2.265.196	1.031.643
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.10	270	13.123	29.991	270	13.123	29.991
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	4.11	1.725.146	850.596	468.788	1.240.139	628.465	331.040
Σύνολο		**20.363.694**	**23.189.045**	**16.041.987**	**12.063.655**	**15.003.222**	**10.315.223**
Σύνολο Ενεργητικού		**24.522.108**	**27.573.220**	**20.172.379**	**17.350.879**	**20.426.949**	**15.575.847**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Ίδια Κεφάλαια							
Μετοχικό κεφάλαιο	4.12	1.627.974	1.627.974	1.549.060	1.627.974	1.627.974	1.549.060
Λοιπά αποθεματικά	4.13	435.104	354.113	321.182	399.705	318.713	285.782
Αποτελέσματα εις νέον		4.563.121	5.290.826	2.184.876	3.629.730	4.389.592	2.745.314
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		**6.626.199**	**7.272.913**	**4.055.117**	**5.657.408**	**6.336.279**	**4.580.157**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		386.559	455.449	346.899	0		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**7.012.758**	**7.728.361**	**4.402.016**	**5.657.408**	**6.336.279**	**4.580.157**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.14	481.406	487.251	428.030	167.655	169.072	151.278
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	4.5	534.025	505.840	455.598	492.099	462.808	408.993
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	4.18	11.875	71.250	118.750	11.875	71.250	118.750
Σύνολο		**1.027.307**	**1.064.341**	**1.002.378**	**671.629**	**703.130**	**679.021**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις							
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	4.15	2.409.256	4.218.675	3.155.279	1.681.370	3.250.208	2.517.674
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	4.16	1.042.749	2.352.631	552.109	206.198	1.186.948	202.995
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	4.18	5.973.601	7.083.272	6.257.249	3.812.426	4.485.357	4.195.457
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.17	7.056.436	5.125.939	4.803.350	5.321.848	4.465.027	3.400.545
Σύνολο		**16.482.043**	**18.780.518**	**14.767.986**	**11.021.842**	**13.387.540**	**10.316.670**
Σύνολο Υποχρεώσεων		**17.509.349**	**19.844.859**	**15.770.363**	**11.693.471**	**14.090.670**	**10.995.691**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**24.522.108**	**27.573.220**	**20.172.379**	**17.350.879**	**20.426.949**	**15.575.847**

Οι σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε €		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Σημ.	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Πωλήσεις	4.19	15.795.655	21.428.589	6.669.357	11.906.068
Κόστος Πωλήσεων	4.20	(10.209.758)	(13.073.280)	(4.386.415)	(6.924.869)
Μικτό Κέρδος		**5.585.897**	**8.355.309**	**2.282.941**	**4.981.198**
Έξοδα διοίκησης	4.21	(1.162.286)	(1.072.587)	(612.528)	(566.828)
Έξοδα διάθεσης	4.22	(1.478.233)	(1.649.877)	(1.167.778)	(1.404.617)
Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	4.23	(96.973)	(92.884)	(96.973)	(92.884)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	4.24	(821.901)	(483.550)	(486.492)	(277.629)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	4.24	214.283	330.904	229.031	274.099
Λειτουργικό κέρδος		**2.240.787**	**5.387.315**	**148.200**	**2.913.339**
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	4.25	(717.666)	(759.606)	(467.706)	(509.234)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	4.25	40.446	47.399	40.271	47.381
Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων	4.26	(110.251)	(16.869)	(96.853)	(16.869)
Μερίσματα από θυγατρικές	4.4	0	0	1.026.000	0
Κέρδη προ φόρων		**1.453.316**	**4.658.240**	**649.913**	**2.434.617**
Φόρος εισοδήματος	4.27	(794.155)	(1.306.362)	(63.755)	(669.724)
Κέρδη μετά από φόρους		**659.161**	**3.351.877**	**586.158**	**1.764.893**
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		528.971	3.243.255	586.158	1.764.893
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		130.189	108.622	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	4.14	19.132	(34.424)	4.647	(11.773)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	4.5	(5.548)	8.950	(1.348)	3.061
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	4.5	13.874		4.892	
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου, καθαρά από φόρους		**27.457**	**(25.474)**	**8.191**	**(8.712)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**686.618**	**3.326.404**	**594.349**	**1.756.181**
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		555.257	3.219.015	594.349	1.756.181
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		131.361	107.389	0	0

Οι σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Σημ	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2014		**1.549.060**	**321.182**	**2.184.876**	**4.055.117**	**346.899**	**4.402.016**
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού	4.12	78.914		(78.914)	0		0
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον			32.931	(32.931)	0		0
Λοιπές προσαρμογές				(1.161)	(1.161)	1.161	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου				(79)	(79)		(79)
Αναβαλλόμενος φόρος	4.5		0	21	21	0	21
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**78.914**	**32.931**	**(113.065)**	**(1.220)**	**1.161**	**(58)**
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	3.243.255	3.243.255	108.622	3.351.877
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	4.14	0	0	(32.757)	(32.757)	(1.667)	(34.424)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	4.5	0	0	8.516	8.516	433	8.950
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**(24.241)**	**(24.241)**	**(1.233)**	**(25.474)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**3.219.015**	**3.219.015**	**107.389**	**3.326.404**
Υπόλοιπο την 31/12/2014		**1.627.974**	**354.113**	**5.290.826**	**7.272.912**	**455.449**	**7.728.361**
Υπόλοιπο την 1/1/2015		**1.627.974**	**354.113**	**5.290.826**	**7.272.912**	**455.449**	**7.728.361**
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον			80.991	(80.991)	0		0
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	4.12			(1.273.200)	(1.273.200)		(1.273.200)
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές θυγατρικών εταιρειών				0	0	(200.250)	(200.250)
Λοιπές προσαρμογές				71.250	71.250		71.250
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		0	0	(21)	(21)	0	(21)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**0**	**80.991**	**(1.282.962)**	**(1.201.971)**	**(200.250)**	**(1.402.221)**
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	528.971	528.971	130.189	659.161
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	4.14			18.290	18.290	842	19.132
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)				(5.304)	(5.304)	(244)	(5.548)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		0	0	13.300	13.300	574	13.874
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**26.285**	**26.285**	**1.172**	**27.457**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**555.257**	**555.257**	**131.361**	**686.618**
Υπόλοιπο την 31/12/2015		**1.627.974**	**435.104**	**4.563.120**	**6.626.198**	**386.559**	**7.012.758**

Οι σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Σημ	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2014		**1.549.060**	**285.782**	**2.745.314**	**4.580.157**
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού	4.12	78.914		(78.914)	0
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον			32.931	(32.931)	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου				(79)	(79)
Αναβαλλόμενος φόρος	4.5	0	0	21	21
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**78.914**	**32.931**	**(111.903)**	**(58)**
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	1.764.893	1.764.893
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	4.14	0	0	(11.773)	(11.773)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	4.5	0	0	3.061	3.061
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**(8.712)**	**(8.712)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**1.756.181**	**1.756.181**
Υπόλοιπο την 31/12/2014		**1.627.974**	**318.713**	**4.389.592**	**6.336.279**
Υπόλοιπο την 1/1/2015		**1.627.974**	**318.713**	**4.389.592**	**6.336.279**
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον			80.991	(80.991)	0
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	4.12			(1.273.200)	(1.273.200)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	4.5	0	0	(21)	(21)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		**0**	**80.991**	**(1.354.212)**	**(1.273.221)**
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	586.158	586.158
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	4.14			4.647	4.647
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	4.5			(1.348)	(1.348)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	4.5			4.892	4.892
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**8.191**	**8.191**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**594.349**	**594.349**
Υπόλοιπο την 31/12/2015		**1.627.974**	**399.705**	**3.629.730**	**5.657.408**

Οι σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Ταμιακών Ροών (έμμεση μέθοδος)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Ποσά σε €	**Σημ.**	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη Περιόδου πρό φόρων		**1.453.316**	**4.658.240**	**649.913**	**2.434.617**
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		188.847	159.734	112.612	82.046
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού		1.105	11.957	(997)	1.483
Προβλέψεις		188.725	222.090	167.344	90.820
Συναλλαγματικές διαφορές		(121.798)	(110.663)	(123.092)	(111.580)
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση/απόσυρση ενσώματων παγίων	4.24	813	(490)	0	0
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ.Χρήσεων		(33.243)	(104.285)	0	0
Κέρδη/Ζημιές εύλογης αξίας άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.26	12.853	16.869	12.853	16.869
Ζημιές από απομείωση παγίων στοιχείων	4.26	97.399	0	84.000	
Έσοδα από μερίσματα		0	0	(1.026.000)	
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	4.25	(40.446)	(47.399)	(40.271)	(47.381)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	4.25	717.666	759.606	467.706	509.234
Σύνολο προσαρμογών		1.011.921	907.418	(345.846)	541.491
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τος μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης		2.465.236	5.565.658	304.067	2.976.108
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		427.603	(487.366)	358.750	(364.728)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		3.263.344	(4.054.937)	3.168.287	(2.741.696)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού		422.519	(2.911.409)	19.079	(1.227.064)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλήν τραπεζών)		(1.431.392)	3.436.839	(1.281.230)	2.434.807
		2.682.074	(4.016.872)	2.264.887	(1.898.681)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**5.147.310**	**1.548.786**	**2.568.954**	**1.077.427**
Καταβληθέντες τόκοι		(670.329)	(724.928)	(430.048)	(486.957)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(953.611)	(132.006)	(488.789)	0
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		**3.523.370**	**691.852**	**1.650.117**	**590.470**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	4.2	(74.017)	(198.255)	(26.504)	(80.099)
Αγορές ασώματων παγίων	4.3	(20.176)	(130.859)	(19.516)	(129.636)
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων		0	491		
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	0	1.026.000	
Τόκοι που εισπράχθηκαν		2.569	5.497	2.395	5.479
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις		0	(308.810)		(308.810)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		**(91.624)**	**(631.936)**	**982.376**	**(513.067)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		0	(79)		(79)
Δάνεια αναληφθέντα		0	598.840		224.661
Δάνεια πληρωθέντα		(1.139.683)	(272.309)	(732.306)	0
Μερίσματα πληρωθέντα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	4.12	(1.273.200)	0	(1.273.200)	0
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(129.000)	0	0	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		**(2.541.883)**	**326.452**	**(2.005.506)**	**224.582**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α+β+γ)		**889.863**	**386.368**	**626.987**	**301.986**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		850.596	468.788	628.465	331.040
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(15.313)	(4.560)	(15.313)	(4.560)
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		**1.725.146**	**850.596**	**1.240.139**	**628.465**

Οι σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Δ. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ

1. Πληροφορίες για την εταιρία

1.1. Γενικές Πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις του ομίλου και της εταιρίας «ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ -ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ -ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ» έχουν προετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν δημιουργηθεί και δημοσιευθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Η Εταιρία ιδρύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 1970 (ΦΕΚ συστάσεως 113/02.03.1970). Η διάρκεια της Εταιρίας, σύμφωνα με το Καταστατικό της, ανέρχεται σε 50 χρόνια από την ημερομηνία ίδρυσής της. Η έδρα της εταιρίας στην οποία βρίσκονται και τα κεντρικά γραφεία της είναι στη Λεωφόρο Αθηνών 24, ΤΚ 10441, Αθήνα.

Οι μετοχές της εταιρίας ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ είναι ανώνυμες.

Η Εταιρία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της στης 22/1/2016 αποφάσισε την εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς κατά την σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων. Η απόφαση αυτή θα ισχύει μέχρι της ανακλήσεώς της με νεότερη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία δεν μπορεί να ληφθεί πριν από την παρέλευση πενταετίας.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2015 (συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών στοιχείων της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 και 31η Δεκεμβρίου 2013) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 30η Απριλίου 2016. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν επιτρέπονται προσθήκες στις οικονομικές καταστάσεις μετά την έγκρισή τους. Αναφέρεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις αυτές τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της Εταιρίας) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

1.2. Φύση Δραστηριοτήτων

Σκοπός της εταιρίας, με βάση το καταστατικό της είναι περιληπτικά:

1. Η Εμπορία χονδρικώς και λιανικώς:

- παντός τύπου και είδους α) σωλήνων, β) ιμάντων και πάσης άλλης ύλης και γ) μερών σωληνώσεων ως ταχυσυνδέσμων, ημισυνδέσμων, συνδέσμων και ρακόρ όλων των τύπων.
- Παντός τύπου και είδους κινητήρων, ως και παντός εξαρτήματος, εργαλείου και ανταλλακτικού αυτών.
- Παντός τύπου και είδους μηχανημάτων, συσκευών και οργάνων παραγωγής, διανομής και εφαρμογής ηλεκτρισμού, αερίων και πάσης εταίρας κινητηρίου δυνάμεως και πρώτης ύλης, ως και παντός εξαρτήματος, εργαλείου και ανταλλακτικού τούτων.
- Παντός τύπου & είδους αντλιών και μετρητών συστημάτων καθώς και παρεμφερών οργάνων, διανομής μετρήσεως υγρών και αερίων καυσίμων , ως και παντός εξαρτήματος και ανταλλακτικού τούτων.
- Παντός τύπου & είδους Ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων αυτοματισμού και διαχειρίσεως αντλιών και μετρητών ροής και στάθμης καθώς και αποθεμάτων, ως και παντός εξαρτήματος και ανταλλακτικού τούτων.
- Παντός τύπου & είδους αυτόματων πωλητών για διαχείριση σταθμών καυσίμων καθώς και ηλεκτρονικών συστημάτων πληρωμής, ως και παντός εξαρτήματος και ανταλλακτικού τούτων.

2. Η αντιπροσώπευσης εν τη ημεδαπή ή αλλοδαπή Βιομηχανικών, Βιοτεχνικών και Εμπορικών Οίκων του Εξωτερικού ή Εσωτερικού και η άσκησης πάσης εμπορικής επιχειρήσεως, προμηθείας και παραγγελίας σχετιζομένων με το αντικείμενο της Εταιρίας
3. Η Βιομηχανική ή Βιοτεχνική παραγωγή, συναρμολόγησις και μεταποίησις απάντων των υλικών αναφερομένων
4. Η ίδρυσις και εκμετάλλευσις Βιοτεχνίας παραγωγή εξ ελαστικού T.V.C POLYESTER και άλλων συνθετικών στοιχείων, ως και εκ παντός είδους μετάλλων, ως και οιωνδήποτε άλλων συναφών τοιούτων, δια πάσαν βιομηχανικής ή και άλλην χρήσιν
5. Η εκπόνησις μελετών και η εκτέλεσις Δημοσίων Εργων / έργων Δημοσίων Οργανισμών και τοιούτων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και η ανάληψις μελετών, επίβλεψις, εκτέλεσις και κατασκευή οιουδήποτε δομικού έργου φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ως και η διενέργεια πάσης συναφούς προς τ' ανωτέρω εμπορικής πράξεως ή επιχειρήσεως

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων την 11/1/2011 έχει πενταετή διάρκεια και η οποία σύμφωνα με το άρθρο 12 , παράγραφο 2 του καταστατικού θα διοικήσει την εταιρία μέχρι και την τακτική γενική συνέλευση του χρόνου εξόδου της. Η σύνθεση του Δ.Σ. διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Παναγιώτης Σπυρίδης του Δημητρίου
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Γιώργος Σπυρίδης του Δημητρίου
ΜΕΛΗ Δ.Σ.	Δημήτριος Βουδούρης του Στυλιανού
	Κωνσταντίνος Κοζάκης του Γεωργίου

1.3. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε. την 31η Δεκεμβρίου 2015, που καλύπτουν περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2015, έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2015. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητάς (going concern).

Όλα τα αναθεωρημένα ή νεοκδοθέντα Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή στην Εταιρία και τον Όμιλο και είναι σε ισχύ την 31η Δεκεμβρίου 2015 ελήφθησαν υπόψη για τη σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης στην έκταση που αυτά ήταν εφαρμόσιμα.

Η σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων σε συμφωνία με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση συγκεκριμένων κρίσιμων λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει την κρίση της στη διαδικασία εφαρμογής των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Τα πεδία τα οποία εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό κρίσεως ή περιπλοκότητας, ή πεδία στα οποία οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη § 2.2.

1.4. Δομή του Ομίλου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ενοποιούμενες εταιρίες της ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ, τις άμεσες και έμμεσες συμμετοχές της Εταιρίας επί των μετοχικών τους κεφαλαίων, και τη μέθοδο ενοποίησης.

Οι εταιρίες του Ομίλου (όλες έχουν χώρα εγκατάστασης την Ελλάδα), οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2015, 2014 και 2013, είναι οι εξής:

Επωνυμία Θυγατρικής	% άμεσης συμμετοχής	% έμμεσης συμμετοχής	% συνολικής συμμετοχής	% μη ελέγχουσες συμμετοχές	Μέθοδος Ενοποίησης
ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΑΕ					ΜΗΤΡΙΚΗ
ΠΕΤΡΟΤΕΚ Α.Ε	95,00%	0,00%	95,00%	5%	ΟΛΙΚΗ
ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε	0,00%	90,25%	90,25%	9,75%	ΟΛΙΚΗ
ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε	0,00%	90,25%	90,25%	9,75%	ΟΛΙΚΗ

Η σχέση που υπαγόρευσε την ενοποίηση των παραπάνω επιχειρήσεων, είναι η εξαγορά ποσοστού 95% της θυγατρικής ΠΕΤΡΟΤΕΚ Α.Ε. από την μητρική εταιρία ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε., στης 13/12/2010. Σημειώνεται πως η θυγατρική ΠΕΤΡΟΤΕΚ Α.Ε. συμμετέχει άμεσα στο κεφάλαιο των θυγατρικών της ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε και ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε με 95% αντίστοιχα.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε. παρατίθενται στη διεύθυνση διαδικτύου www.spyrides.gr . Επιπλέον, οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών παρατίθενται στις διευθύνσεις διαδικτύου www.petrotek.gr, www.petrotekkritis.gr, www.petrotekmakedonias.gr.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Οι λογιστικές αρχές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2015, έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται, προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2015.

2.1. Πρότυπα και Διερμηνείες

Α) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2015 ή μεταγενέστερα.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων Κύκλος 2011-2013 (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2015)**

Το IASB προχώρησε τον Δεκέμβριο του 2013 στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Κύκλος 2011 - 2013», το οποίο αποτελείται από μία σειρά προσαρμογών σε 4 Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 1: Η έννοια των υφιστάμενων ΔΠΧΑ, ΔΠΧΑ 3: Εξαιρέσεις για κοινοπραξίες, ΔΠΧΑ 13: Πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 52 (εξαίρεση χαρτοφυλακίου), και ΔΛΠ 40: Αποσαφήνιση της αλληλεξάρτησης του ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΛΠ 40 Επενδύσεις σε ακίνητα κατά την ταξινόμηση των ακινήτων ως επενδύσεις σε ακίνητα ή ως ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

- **Τροποποίηση στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2014)**

Το Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους» με τίτλο Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19). Η παρούσα τροποποίηση έχει εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός της τροποποίησης είναι να απλοποιήσει την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων Κύκλος 2010-2012 (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2014)**

Το IASB προχώρησε τον Δεκέμβριο του 2013 στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Κύκλος 2010 - 2012», το οποίο αποτελείται από μία σειρά προσαρμογών σε 8 Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 7: Καταβληθέντες τόκοι που κεφαλαιοποιούνται, ΔΛΠ 16/ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Βασικά Διευθυντικά Στελέχη. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του.

- **Τροποποίηση στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της καθαρής θέσης σε ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016):**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB έκδωσε περιορισμένου σκοπού τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 «Μέθοδος της καθαρής θέσης σε ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις». Με την παρούσα τροποποίηση, μία εταιρεία έχει την επιλογή να επιμετρήσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, κάτι το οποίο έως και την έκδοση της συγκεκριμένης τροποποίησης, δεν ίσχυε. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων Κύκλος 2012-2014 (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Το IASB προχώρησε τον Σεπτέμβριο του 2014 στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Κύκλος 2012 - 2014», το οποίο αποτελείται από μία σειρά προσαρμογών σε 4 Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους της Πώλησης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις υπηρεσίας και εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφληση, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την

επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Το Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομικά αναφορά καρποφόρων φυτειών. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αύξηση της παραγωγής, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με το ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς οι τροποποιήσεις συμπεριλαμβάνουν τις καρποφόρες φυτείες στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Η εν λόγω τροποποίηση δεν θα έχει καμία επίπτωση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των αποκτήσεων συμμετοχών σε από κοινού λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Το Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέες οδηγίες σχετικά με την λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία οικονομική οντότητα και διευκρινίζουν το κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινήσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Το Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στο ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μια δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν άλλους παράγοντες και όχι την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία.

Β) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμογή για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, εξέδωσε ένα νέο πρότυπο, το ΔΠΧΑ 14. Στόχος του ενδιάμεσου αυτού προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των εταιριών που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση των συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων οικονομικής οντότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Στοιχείων του Ενεργητικού μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Το Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση περιορισμένου σκοπού «Πωλήσεις ή Εισφορές Στοιχείων του Ενεργητικού μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας» (τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28). Η τροποποίηση θα εφαρμόζεται από τις οικονομικές οντότητες μελλοντικά για πωλήσεις ή εισφορές στοιχείων του ενεργητικού που πραγματοποιούνται στις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016. Προγενέστερη εφαρμογή επιτρέπεται, με απαραίτητη τη σχετική γνωστοποίηση αυτής στις Οικονομικές Καταστάσεις. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές οντότητες: Εφαρμόζοντας την εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των προτύπων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 Αναβαλλόμενη Φορολογία " Η αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιημένες ζημιές" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Το Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί το λογιστικό χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημίες από χρεόγραφα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Μάιο του 2014 το IASB εξέδωσε ένα νέο πρότυπο, το ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις όσον αφορά την αναγνώριση των εσόδων τόσο κάτω από τις αρχές των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικάνικων λογιστικών αρχών (US GAAP). Το νέο πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 Έσοδα, ΔΛΠ 11 Κατασκευαστικές συμβάσεις και κάποιες διερμηνείες που είναι σχετιζόμενες με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμογή για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014 το IASB εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο πρότυπο αφορούν την ύπαρξης ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για αναμενόμενες ζημιές από απομείωση και επίσης μια ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 "Μισθώσεις" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB δημοσίευσε το νέο Πρότυπο, ΔΠΧΑ 16. Ο σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μια σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτή») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή πληροφοριών για τις μισθώσεις με τον τρόπο που πιστά καταγράφει αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως επίσης και τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα παρουσιαζόμενα ποσά εσόδων και δαπανών κατά τη διάρκεια της παρουσιαζόμενης περιόδου. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

2.2.1. Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου, κρίσεις, πέραν αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, διενεργούνται από τη Διοίκηση και επηρεάζουν τα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

2.2.2. Εκτιμήσεις και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές αποκαλύψεις θα πρέπει να εκτιμηθούν, απαιτώντας από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει παραδοχές αναφορικά με τις αξίες ή τις συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά τη στιγμή προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων. Μία

«κρίσιμη λογιστική εκτίμηση» είναι εκείνη που συνδυάζει σημαντικότητα στην απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της και απαιτεί από τη Διοίκηση του Ομίλου πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή σύνθετες κρίσεις, ενώ συχνά υπάρχει ανάγκη εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση γεγονότων τα οποία θεωρούνται ως ενδογενώς αβέβαια. Ο Όμιλος αποτιμά τέτοιες κρίσεις σε μία συνεχή βάση, στηριζόμενος σε ιστορικά στοιχεία και εμπειρία, σε συμβουλές ειδικών, σε τάσεις και μεθόδους οι οποίες θεωρούνται εύλογες σε σχέση με τις περιστάσεις, καθώς και σε προβλέψεις αναφορικά με το πώς αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον.

- **Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις**

Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις ίσες με το ποσό των απαιτήσεων από πελάτες και χρεώστες που η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ως επισφαλείς. Για να καθορίσει τις απαραίτητες προβλέψεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνει υπόψη διάφορα γεγονότα (π.χ. πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, αμφισβήτηση ύπαρξης της απαίτησης και του ποσού αυτής, κ.λ.π.). Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

- **Βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα**

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο που εμφανίζονται. Για την εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η Διοίκηση λαμβάνει υπ' όψιν την πιο αξιόπιστη απόδειξη η οποία είναι διαθέσιμη τη στιγμή που πραγματοποιείται η εκτίμηση. Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των αποθεμάτων σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

- **Φόροι εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση, πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και αναγνώριση μελλοντικών φορολογικών ωφελειών. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενος σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα προκύψουν. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος ενδέχεται να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης**

Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν. Επίσης, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, ο Όμιλος αξιολογεί την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (αξιολόγηση ανακτησιμότητας).
Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος κατά την 31/12/2015 έχει προβεί σε αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (επί των προσωρινών διαφορών). Η Διοίκηση, βάσει των επιχειρηματικών σχεδίων που έχει καταρτίσει εκτιμά ότι θα ανακύψουν μεσο-μακροπρόθεσμα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

- **Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις**

Ο Όμιλος είναι δυνατό να εμπλακεί σε δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις κατά τη συνήθη πορεία της λειτουργίας του. Η Διοίκηση έχει την άποψη ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί επιτευχθούν δε θα επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου όπως αυτή παρουσιάζεται την 31/12/2015. Ωστόσο, ο προσδιορισμός ενδεχόμενων υποχρεώσεων συνδεμένων με δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις είναι μία σύνθετη διαδικασία, που απαιτεί κρίσεις αναφορικά με το αποτέλεσμα και την εφαρμογή νόμων και ρυθμίσεων. Αλλαγή στις κρίσεις ή στην εφαρμογή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση ή τη μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

- **Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31/12/2015 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

- **Απομείωση Ενσώματων Παγίων**

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Εναλλακτικά επιλέγει άλλη εύλογη μέθοδο που κρίνει πως απεικονίζει με αξιόπιστο τρόπο την ανακτήσιμη αξία των ενσώματων παγίων κατά την λήξη της χρήσης.

- **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

- **Κατηγοριοποίηση των επενδύσεων**

Η Διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μιας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη ως τη λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή διαθέσιμη προς πώληση. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενες ως τη λήξη, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση αυτών των επενδύσεων. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς της Διοίκησης, κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Όλες οι άλλες επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

- **Κατά πόσο μια μίσθωση που συνάπτεται με έναν εξωτερικό εκμισθωτή κατατάσσεται ως λειτουργική ή χρηματοδοτική**

Η αξιολόγηση τέτοιων συμβάσεων δεν εναπόκειται μόνο στον έλεγχο του τύπου που τη διέπει αλλά κυρίως στην αξιολόγηση της ουσίας της συναλλαγής. Για την αξιολόγηση της ουσίας της συναλλαγής λαμβάνονται υπόψη γεγονότα όπως ο χρόνος της μίσθωσης, η υπολειπόμενη εύλογη αξία του παγίου και διάφοροι άλλοι παράγοντες.

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Παρακάτω συνοψίζονται, οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων.

Αξίζει να σημειωθεί όπως αναφέρθηκε ανωτέρω ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις στην κατάρτιση των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τα τρέχοντα γεγονότα και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφέρουν τελικά από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

3.1. Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Η Εταιρία εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες της. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στις § 3.2 έως 3.20, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες χρήσεις.
Η Εταιρία εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ» στη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων. Μια Εταιρία θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα ΔΠΧΑ που θα είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία κλεισίματος των πρώτων οικονομικών καταστάσεων για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται καθώς και στον ισολογισμό μετάβασης. Κατά συνέπεια, όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεκδοθέντα Πρότυπα που έχουν εφαρμογή στην Εταιρία και ισχύουν για διαχειριστικές περιόδους που λήγουν την 31η Δεκεμβρίου 2015 χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη αυτών των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων. Επίσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ», οι εταιρίες υποχρεούνται να συντάσσουν συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ τουλάχιστον μίας χρήσης.
Η Εταιρία συνέταξε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Πρότυπα και Διερμηνείες τα οποία είχαν εκδοθεί και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την ημερομηνία σύνταξης τους και η ημερομηνία εφαρμογής τους συνέτεινε με την περίοδο έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.
Στη § 4.1 παρουσιάζεται πίνακας προσαρμογών και συμφωνίας Ιδίων Κεφαλαίων και Αποτελεσμάτων μεταξύ προηγούμενων λογιστικών αρχών και ΔΠΧΑ, καθώς και ανάλυση των βασικών επιδράσεων.

Το ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ» παρέχει τη δυνατότητα ειδικά κατά τη μετάβαση στα ΔΠΧΑ να εφαρμοσθούν ορισμένες εξαιρέσεις από τις γενικές διατάξεις τους που απαιτούν αναδρομική εφαρμογή των ΔΠΧΑ.

Οι εναλλακτικοί χειρισμοί – εξαιρέσεις που εφαρμόστηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρία κατά τη διαδικασία μετάβασης είναι οι εξής:

- Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης με βάση τα ΔΠΧΑ κατά την ημερομηνία της μετάβασης στα ΔΠΧΑ δεν διαφέρουν από εκείνες που εφαρμόσθηκαν σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα κατά την ημερομηνία αυτή (μετά από τις εγγραφές προσαρμογής που καταχωρήθηκαν προκειμένου να απεικονίσουν οποιαδήποτε αλλαγή στις λογιστικές αρχές), εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπήρχαν σαφείς ενδείξεις ότι οι εκτιμήσεις αυτές ήταν λανθασμένες.

- Επέλεξε να εφαρμόσει τις εξαιρέσεις του ΔΠΧΑ 1 (Προσάρτημα Γ) για τις συνενώσεις επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα επέλεξε να μην εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 3 αναδρομικά σε παρελθούσα συνένωση επιχειρήσεων, το οποίο και συνεπάγεται πως, εφόσον είχε αναγνωρίσει, σύμφωνα με τις προηγούμενες Λογιστικές Αρχές, την υπεραξία ως μειωτικό στοιχείο των Ιδίων Κεφαλαίων, δεν αναγνώρισε αυτήν την υπεραξία στην εναρκτήρια Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Σημειώνεται πως σύμφωνα με τις προηγούμενες Λογιστικές Αρχές, από την αρχική ενοποίηση του Ομίλου (χρήση 2010) είχε

προκύψει χρεωστική διαφορά ενοποίησης ποσού €1.478.318 που είχε εμφανιστεί απευθείας αφαιρετικά των Ενοποιημένων Ιδίων Κεφαλαίων.

3.2. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία (λειτουργικό νόμισμα). Το λειτουργικό νόμισμα καθώς και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρίας είναι το Ευρώ, επομένως οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας παρουσιάζονται σε Ευρώ.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Στις οικονομικές καταστάσεις της παρούσας χρήσεως δεν υπάρχουν μη νομισματικά στοιχεία που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα.

3.3. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Εδαφικές εκτάσεις κατεχόμενες για την παραγωγή ή τη διοίκηση εμφανίζονται στο κόστος κτήσης τους. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται

Τα κτίρια, ο τεχνικός εξοπλισμός, και τα έπιπλα εμφανίζονται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Το κόστος κτήσης των οικοπέδων και κτιρίων την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ, δηλαδή την 1/1/2014, προσδιορίστηκε κατόπιν της διεξαγωγής μελέτης από εξειδικευμένο εκτιμητή, ανεξάρτητο από τον Όμιλο.

Τα κόστη της καθημερινής συντήρησης και επισκευής των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-10 έτη
Αυτοκίνητα	8-10 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5-7 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής των παγίων δηλαδή την πολιτική απόσβεσης της Εταιρίας για παρόμοια περιουσιακά στοιχεία ή με βάση τη διάρκεια σύμβασης μίσθωσης εάν είναι μικρότερη από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των παγίων αυτών.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού. Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 χρόνια. Τα έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

3.5. Ενοποίηση

3.5.1. Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρίες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.
Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ: του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.
Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται στις ενοποιημένες καταστάσεις. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.
Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιριών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη § 1.4, παρατίθεται πλήρης λίστα των θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά της Εταιρίας.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιριών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρίας.

3.5.2. Συμμετοχές σε θυγατρικές (εταιρικές οικονομικές καταστάσεις)

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρίας στις θυγατρικές της στα πλαίσια των Εταιριών Οικονομικών Καταστάσεων αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης που αναγνωρίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων.
Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

3.5.3. Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.
Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.
Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39.

3.5.4. Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.
Τα ποσοστά των μη ελεγχουσών συμμετοχών αναφέρονται στη § 1.4. Ο Όμιλος έκρινε πως με βάση το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων και τα Κέρδη / (ζημιές) μετά φόρων, οι εν λόγω μη ελέγχουσες συμμετοχές δεν κρίνονται ουσιώδεις.

3.6. Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ταμειακά και χρηματοοικονομικά μέσα.

Ως χρηματοοικονομικό μέσο θεωρείται κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης, μπορούν να χωρισθούν στις κάτωθι κατηγορίες:

I. δάνεια και απαιτήσεις,
II. χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης,
III. διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού
IV. επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στις ανωτέρω κατηγορίες από τη Διοίκηση της Εταιρίας κατά την αρχική αναγνώριση, ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Ο χαρακτηρισμός των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επανεκτιμάται στο τέλος κάθε ημερομηνίας δημοσίευσης κατά την οποία είναι διαθέσιμη η επιλογή κατηγορίας ή λογιστικού χειρισμού.

Συνήθεις αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία τακτοποίησής τους, ενώ όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον τα κόστη της συναλλαγής. Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επέρχεται από τη στιγμή όπου το δικαίωμα λήψης ταμειακών ροών από την επένδυση έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί.

Η εκτίμηση της απομείωσης γίνεται τουλάχιστον σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων είτε όταν υπάρχουν αντικειμενικά τεκμήρια ότι κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους είτε όχι.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί παράγωγα, είτε για εμπορικούς σκοπούς είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

3.6.1. Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με σταθερές και προσδιοριστέες καταβολές και τα οποία δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά. Δημιουργούνται όταν η Εταιρία παρέχει χρήματα, προϊόντα ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους καθώς και κατά την διενέργεια της απόσβεσης.

Για ορισμένες απαιτήσεις πραγματοποιείται έλεγχος για τυχόν απομείωση τους ανά μεμονωμένη απαίτηση (για παράδειγμα για κάθε πελάτη ξεχωριστά) στις περιπτώσεις όπου η είσπραξη της απαίτησης έχει χαρακτηρισθεί εκπρόθεσμη κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων ή σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη για απομείωση τους. Οι λοιπές απαιτήσεις ομαδοποιούνται και ελέγχονται για τυχόν απομείωση τους στο σύνολο τους. Οι ομάδες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό την γεωγραφική κατανομή, τον κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων και, εάν υπάρχουν, άλλα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που τους χαρακτηρίζουν.

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που λήγουν μετά την πάροδο 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Αυτά χαρακτηρίζονται σαν μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ταξινομούνται σαν εμπορικές και άλλες απαιτήσεις και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας.

3.6.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις, τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση ταξινομούνται στην συγκεκριμένη κατηγορία επειδή:

(α) πρόκειται για στοιχεία, τα οποία σύμφωνα με την στρατηγική της Εταιρίας διαχειρίζονται, αξιολογούνται και παρακολουθούνται στην εύλογη αξία τους. Πρόκειται ουσιαστικά για επενδύσεις επιχειρηματικών συμμετοχών,

(β) πρόκειται για στοιχεία, που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα, που διαφοροποιούν σημαντικά τις ροές του κυρίως συμβολαίου και η Εταιρία επιλέγει να ταξινομήσει ολόκληρο το σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο στην κατηγορία αυτή.

Τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου αυτού αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος, ως αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις.

Μέχρι σήμερα η Εταιρία διαθέτει τέτοια χρηματοοικονομικά στοιχεία.

3.6.3. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις άλλες κατηγορίες.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων καθαρά φόρων, μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα συνολικά έσοδα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα συνολικά έσοδα δεν αντιστρέφονται μέσω συνολικών εσόδων.

Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιριών, που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά, που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα συνολικά έσοδα.

Ο Όμιλος δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

3.6.4. Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, και τα οποία η Εταιρία έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους.

Οι κατεχόμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος είναι το ποσό, το

οποίο αρχικά αναγνωρίσθηκε μείον κεφαλαιακές πληρωμές, πλέον ή μείον τις σωρευτικές αποσβέσεις με τη χρήση πραγματικού επιτοκίου στη διαφορά μεταξύ του αρχικά αναγνωρισθέντος ποσού και του ποσού ωρίμανσης και μείον κάθε πρόβλεψη απομείωσης. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις πληρωθείσες ή ληφθείσες αμοιβές μεταξύ των μερών του συμβολαίου. Επιπρόσθετα, αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η επένδυση έχει απομειωθεί, το χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμάται στην παρούσα αξία των εκτιμώμενων ταμειακών ροών. Κάθε μεταβολή στην αξία της επένδυσης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος χρήσεως.

Ο Όμιλος δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

3.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα που αγοράστηκαν. Το κόστος περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση, οι οποίες είναι άμεσα αποδοτέες στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και ένα μέρος γενικών εξόδων που σχετίζεται με την παραγωγή, το οποίο απορροφάται με βάση την κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων. Το χρηματοοικονομικό κόστος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, τα αποθέματα απεικονίζονται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εμπορευμάτων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση. Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

3.8. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην τιμολογιακή αξία τους, ενώ μεταγενέστερα ενδέχεται να μειωθούν με τα ποσά για τα οποία υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι δεν θα εισπραχθούν. Κατά την εκάστοτε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, εκτιμάται η εισπραξιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών κατά περίπτωση και σχηματίζεται πρόβλεψη για απώλειες που είναι πιθανόν να συμβούν και μπορούν να ποσοτικοποιηθούν. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μην διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

3.9. Απομείωση αξίας στοιχείων του ενεργητικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη.
Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εξετάζεται εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης.
Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.
Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του

στοιχείου ενεργητικού, ενώ, αξία χρήσεως είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.
Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά. Αντιλογισμός ζημίας απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίστηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι οι εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας έχουν αλλάξει. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Μετά την αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης.

3.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στις τράπεζες και στο ταμείο καθώς και βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, όπως αξίες της χρηματαγοράς και τραπεζικές καταθέσεις με ημερομηνία λήξης σε τρεις μήνες ή λιγότερο. Οι αξίες της χρηματαγοράς είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά που απεικονίζονται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Για τον σκοπό των Καταστάσεων Ταμιακών Ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω, χωρίς να περιλαμβάνονται τυχόν εκκρεμή υπόλοιπα των τραπεζικών υπεραναλήψεων (bank overdrafts).

3.11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Τα άμεσα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, καθαρά από φόρους. Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της κάθε Εταιρίας του Ομίλου.

3.12. Τακτικό αποθεματικό

Τα Αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρίας αποτελούνται από το Τακτικό Αποθεματικό. Σύμφωνα με το Ελληνικό εταιρικό δίκαιο οι εταιρίες υποχρεούνται να παρακρατούν το 5% των καθαρών ετησίων μετά φόρων κερδών τους για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, έως ότου το υπόλοιπο του τακτικού αποθεματικού ισούται ή φθάσει τουλάχιστον το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το συμψηφισμό ζημιών.

3.13. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία

Η τρέχουσα φορολογική απαίτηση/υποχρέωση περιλαμβάνει εκείνες τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από τις φορολογικές αρχές σχετιζόμενες με την τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους αναφοράς που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στην δημοσιονομική χρήση την οποία αφορούν, βάσει των φορολογητέων κερδών

για την χρήση. Όλες οι μεταβολές στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα.

3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με την μέθοδο υποχρέωσης που εστιάζει στις προσωρινές διαφορές. Αυτή περιλαμβάνει την σύγκριση της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των οικονομικών καταστάσεων με τις αντίστοιχες φορολογικές βάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα αντισταθμιστούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Ο Όμιλος και η Εταιρία αναγνωρίζουν μία προηγουμένως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

3.14. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό, που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, ο Όμιλος αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού του (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές, που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο, που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης, που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

3.14.1. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών του Ομίλου και της Εταιρίας αφορούν στη νομική δέσμευση, που έχουν αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης συνταξιοδότησης σύμφωνα

με το Ν. 2112/1920 και το Ν.4093/2012. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση, που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές, που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2015 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

3.15. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων για τα οποία είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων ενώ η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία αναφοράς κάθε Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται. Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροής πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι

ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.16. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία. Το έσοδο επιμετρείται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις. Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πώληση αγαθών**

Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, συνήθως με την αποστολή των αγαθών.

- **Παροχή υπηρεσιών**

Το έσοδο από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή αναγνωρίζεται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, το έσοδο γενικά αναγνωρίζεται βάσει της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών και της επίδοσης μέχρι σήμερα σε ποσοστό του συνόλου των υπηρεσιών που πρόκειται να εκτελεστούν.

Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής που αφορά παροχή υπηρεσιών δεν μπορεί να εκτιμηθεί βάσιμα, το έσοδο αναγνωρίζεται μόνον κατά την έκταση που οι αναγνωρισμένες δαπάνες είναι ανακτήσιμες.

Το ποσό της τιμής πώλησης που σχετίζεται με συμφωνία για υπηρεσίες που θα παρασχεθούν μεταγενέστερα, εγγράφεται σε μεταβατικό λογαριασμό και αναγνωρίζεται στα έσοδα της περιόδου στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες. Αυτό το έσοδο (deferred income) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Σε περιπτώσεις που ίσως μεταβληθούν οι αρχικές εκτιμήσεις των εσόδων, οι δαπάνες ή ο βαθμός ολοκλήρωσης αναθεωρούνται. Αυτές οι αναθεωρήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμώμενων εσόδων ή δαπανών και εμφανίζονται στα έσοδα της περιόδου στις οποίες οι περιπτώσεις οι οποίες καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση γνωστοποιούνται από τη διοίκηση.

- **Έσοδα από τόκους**

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή τις υποχρέωσης.

Όταν μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, ο Όμιλος μειώνει τη λογιστική αξία στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί, το οποίο είναι το ποσό που προκύπτει από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλημένες με το πραγματικό επιτόκιο του μέσου, και συνεχίζει την περιοδική αναστροφή της προεξόφλησης ως έσοδο από τόκους. Έσοδα από τόκους σε δάνεια τα οποία έχουν υποστεί απομείωση αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

- **Έσοδα από μερίσματα**

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους από τους μετόχους.

- **Έξοδα**

Τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά τη χρήση της υπηρεσίας ή την ημερομηνία δημιουργίας του. Δαπάνες για εγγυήσεις αναγνωρίζονται και χρεώνονται σε βάρος της σχετικής πρόβλεψης όταν το αντίστοιχο έσοδο αναγνωριστεί.

- **Κόστος δανεισμού**

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην τρέχουσα αξία τους, όπου και περιλαμβάνονται τα τραπεζικά έξοδα και προμήθειες.

Όποια διαφορά προκύψει μεταξύ των εισπράξεων (καθαρών από έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης καταχωρείται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά την διάρκεια του δανεισμού μέσω της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που η Εταιρία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

3.17. Μισθώσεις

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγηση της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

α. Υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία,
β. Ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο,
γ. Υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο,
δ. Υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο.

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγεται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητο με τον νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων καταβάλλονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωση της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των

μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα με τη ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο, όταν πραγματοποιούνται.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το έσοδο του ενοικίου (καθαρό από τυχόν κίνητρα που δόθηκαν στους μισθωτές) αναγνωρίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ΄ όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης. Ο Όμιλος δεν εκμισθώνει πάγια με την μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

3.18. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν εμπορικές και άλλου είδους υποχρεώσεις. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρίας (εκτός των δανείων) απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, στα κονδύλια «Προμηθευτές και λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις» και «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις».

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος συμμετέχει σε μία συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν ο Όμιλος απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει. Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των "Χρηματοοικονομικών Εξόδων" στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων.

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.

Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και μέσω της διενέργειας αποσβέσεων.

Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο δανειστή αλλά ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μία ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή αντιμετωπίζεται σαν εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3.19. Δανειακές υποχρεώσεις

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου. Όλα τα δάνεια αρχικώς αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος και κάθε διαφορά ανάμεσα στο εισπραχθέν ποσό (καθαρό από σχετικά έξοδα) και την εξόφληση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται και κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στο βαθμό που αυτά τα έξοδα είναι δεδουλευμένα και δεν έχουν καταβληθεί. Τα δάνεια χωρίζονται σε μακροπρόθεσμα, αν λήγουν σε περισσότερο από ένα έτος και

σε βραχυπρόθεσμα αν λήγουν σε ένα έτος ή λιγότερο μετά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών καταστάσεων.

3.20. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερίσματος στους μετόχους της Εταιρίας παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις ως υποχρέωση κατά τη χρήση που εγκρίνεται η διανομή του μερίσματος από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

4. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

4.1. Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες τους. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται ανωτέρω στη § 3, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες χρήσεις.

Η Εταιρία εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ» στη σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της. Μια εταιρία θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα ΔΠΧΑ που θα είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία κλεισίματος των πρώτων οικονομικών καταστάσεων για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται καθώς και στον ισολογισμό μετάβασης. Κατά συνέπεια, όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεκδοθέντα Πρότυπα που έχουν εφαρμογή στην Εταιρία και ισχύουν για διαχειριστικές χρήσεις που λήγουν την 31η Δεκεμβρίου 2015 χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη αυτών των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων. Επίσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ», οι εταιρίες υποχρεούνται να συντάσσουν συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ τουλάχιστον μίας χρήσης.

Η Εταιρία συνέταξε τις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Πρότυπα και Διερμηνείες τα οποία είχαν εκδοθεί και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την ημερομηνία σύνταξης τους και η ημερομηνία εφαρμογής τους συνέτεινε με την περίοδο έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρίας.

Η συμφωνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ με τα αντίστοιχα στοιχεία προηγούμενων περιόδων όπως αυτά είχαν αρχικά δημοσιευτεί με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα) για τις ημερομηνίες 01/01/2014 και 31/12/2014 καθώς και οι επεξηγήσεις των επιδράσεων των προσαρμογών μετάβασης από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα στα ΔΠΧΑ για τον Όμιλο και την Εταιρία, παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/14	**31/12/13**	**31/12/14**	**31/12/13**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων όπως είχαν απεικονιστεί προγενέστερα, σύμφωνα με τα ΕΓΛΣ	**5.155.266**	**3.367.202**	**3.762.726**	**3.416.099**
Προσαρμογές Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς				
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές	-462.454	-428.030	-163.051	-151.278
Λογισμός υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	-24.798	0	-6.021	0
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	-392.322	-363.583	-462.808	-408.993
Αναδιατύπωση κόστους παγίων στην εύλογη αξία	2.204.306	2.204.306	2.007.744	2.007.744
Αναδιατύπωση συσσωρευμένων αποσβέσεων	146.296	162.641	43.743	44.152
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-79	0	-79	0
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	-389.888	-549.246	-138.677	-336.000
Αποτίμηση χρημ/κων στοιχείων	-16.869	0	-16.869	0
Αντιλογισμός πρώτου και πρόσθετου μερίσματος	1.473.450	0	1.273.200	0
Διαγραφή αποθεματικών συναλλαγματικών διαφορών	35.454	8.727	36.371	8.432
Σύνολο Προσαρμογών	***2.573.096***	***1.034.815***	***2.573.553***	***1.164.057***
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ	**7.728.362**	**4.402.017**	**6.336.279**	**4.580.157**

Και

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΙΑ**
	1/1- 31/12/14	**1/1- 31/12/14**
Κέρδη μετά από φόρους όπως είχαν απεικονιστεί προγενέστερα, σύμφωνα με τα ΕΓΛΣ	**3.261.514**	**1.619.827**
Προσαρμογές Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς		
Λογισμός υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(24.798)	(6.021)
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	(37.710)	(56.896)
Αποτίμηση χρημ/κων στοιχείων	(16.869)	(16.869)

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Αναδιατύπωση συσσωρευμένων αποσβέσεων	(16.346)	(409)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	159.359	197.323
Διαγραφή αποθεματικών συναλλαγματικών διαφορών	26.727	27.938
Σύνολο Προσαρμογών	***90.364***	***145.066***
Κέρδη μετά από φόρους σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ	**3.351.877**	**1.764.893**

4.2. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**3.821.143**	**644.844**	**336.819**	**885.731**	**5.688.537**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(79.262)	(568.082)	(253.956)	(796.964)	(1.698.265)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**3.741.881**	**76.762**	**82.863**	**88.767**	**3.990.273**
Προσθήκες	0	78.239	83.934	36.081	198.255
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(5.465)	0	(5.465)
Αποσβέσεις περιόδου	(54.953)	(32.258)	(23.271)	(32.120)	(142.603)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	5.465	0	5.465
Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**3.821.143**	**723.083**	**415.288**	**921.813**	**5.881.327**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(134.215)	(600.341)	(271.761)	(829.085)	(1.835.402)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**3.686.928**	**122.742**	**143.527**	**92.728**	**4.045.925**
Προσθήκες	0	21.379	10.700	41.938	74.017
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(73.786)	0	(73.786)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(97.399)	0	0	0	(97.399)
Αποσβέσεις περιόδου	(54.953)	(36.671)	(24.438)	(33.433)	(149.496)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	72.973	0	72.973
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**3.723.745**	**744.462**	**352.203**	**963.751**	**5.784.160**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(189.168)	(637.012)	(223.227)	(862.518)	(1.911.925)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**3.534.576**	**107.450**	**128.976**	**101.233**	**3.872.235**

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**3.148.000**	**158.605**	**52.177**	**412.311**	**3.771.093**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(1.000)	(148.425)	(28.104)	(374.116)	(551.645)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**3.147.000**		**24.073**	**38.195**	**3.219.448**
Προσθήκες	0	56.294	1.500	22.305	80.099
Αποσβέσεις περιόδου	(43.308)	(5.496)	(4.251)	(14.430)	(67.485)
Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**3.148.000**	**214.899**	**53.677**	**434.616**	**3.851.192**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(44.308)	(153.921)	(32.355)	(388.545)	(619.130)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**3.103.692**	**60.978**	**21.321**	**46.071**	**3.232.062**
Προσθήκες	0	8.750	0	17.753	26.504
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(84.000)	0	0	0	(84.000)
Αποσβέσεις περιόδου	(43.308)	(13.100)	(2.569)	(15.706)	(74.682)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**3.064.000**	**223.649**	**53.677**	**452.369**	**3.793.696**

Ποσά σε €	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(87.616)	(167.021)	(34.924)	(404.251)	(693.812)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**2.976.384**	**56.628**	**18.753**	**48.118**	**3.099.883**

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος και η Εταιρία δαπάνησαν τα ποσά των €74.017 και € 26.504 αντίστοιχα για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων, έναντι € 198.255 και € 80.099 αντίστοιχα στην προηγούμενη χρήση.

Ο Όμιλος και η Εταιρία δεν έχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.

Για τη χρήση του 2015, βάσει μελέτης εκτιμητή, προέκυψε ότι η λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων του Ομίλου και της Εταιρίας ξεπερνάει την εύλογη αξία τους κατά ποσό € 97.399 και € 84.000 αντίστοιχα. Η απομείωση αυτή της αξίας των οικοπέδων και κτηρίων τους επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης, και συγκεκριμένα το κονδύλι «Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων».

Προς εξασφάλιση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας έχουν εγγραφεί προσημειώσεις επί των ακινήτων (αναλυτική αναφορά στη § 4.30.2).

4.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρίας αποτελούνται από Λογισμικά Προγράμματα και αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**769.649**	**462.995**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(727.538)	(424.805)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2014	**42.111**	**38.190**
Προσθήκες	130.859	129.636
Αποσβέσεις περιόδου	(17.132)	(14.561)
Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**900.508**	**592.631**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(744.670)	(439.366)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2014	**155.838**	**153.266**
Προσθήκες	20.176	19.516
Αποσβέσεις περιόδου	(39.352)	(37.929)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**920.683**	**612.147**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(784.021)	(477.295)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**136.662**	**134.852**

4.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις

Η δομή του Ομίλου καθώς και τα ποσοστά συμμετοχής που έχει, άμεσα ή έμμεσα, η μητρική στις λοιπές επιχειρήσεις παρουσιάζονται στη § 1.4.
Η αξία των άμεσων επενδύσεων σε θυγατρικές της Εταιρίας αναλύεται ως εξής:

Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής 2015	Αξία Συμμετοχής 2014	Αξία Συμμετοχής 2013
ΠΕΤΡΟΤΕΚ Α.Ε	2.000.700	2.000.700	2.000.700

Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Κατά την 31/12/15 δεν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις.
Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της θυγατρικής ΠΕΤΡΟΤΕΚ Α.Ε που πραγματοποιήθηκε την 30/6/2015 αποφασίστηκε η διανομή μερίσματος € 1.080.000 προς τους μετόχους της. Το μέρισμα αυτό έως και 31/12/15 έχει εξοφληθεί.

4.5. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και των φορολογικών βάσεων των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται με την χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στις χρήσεις, κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές. Ο φορολογικός συντελεστής για το 2014 ανέρχεται σε 26%, σύμφωνα με τον Ν.4110/2013. Σύμφωνα με το Νόμο 4334/2015 που δημοσιεύτηκε τη 16/7/2015 και το Ν. 4336/2015 που δημοσιεύτηκε τη 14/8/2015, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα αυξήθηκε από 26% σε 29%, και η προκαταβολή φόρου εισοδήματος αυξήθηκε από 80% σε 100% με ισχύ από 1/1/2015.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Αναβαλλομένη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Τα συμψηφισμένα ποσά του Ομίλου σε ευρώ είναι τα παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/14**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτ/τα**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/14**
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(612.549)	3.805	-	(608.744)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(2.857)	465	-	(2.391)
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	142.804	(41.433)	-	101.371
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	-	13.652	-	13.652
Αποτελέσματα εις νέον	-	(12)	21	9
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου	111.211	6.516	8.950	126.677
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(2.192)	(20.669)	-	(22.862)
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(363.583)**	**(37.676)**	**8.970**	**(392.289)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/15**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτ/τα**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/15**
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(608.744)	(30.578)	-	(639.322)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(2.391)	387	-	(2.005)
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	101.371	(63.829)	-	37.542
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	13.652	(13.652)	-	-
Αποτελέσματα εις νέον	9	12	(21)	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου	126.677	4.588	8.325	139.591
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(22.862)	23.228	-	367
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	2.479	-	2.479
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(392.289)**	**(77.364)**	**8.304**	**(461.349)**

Τα συμψηφισμένα ποσά της Εταιρίας σε ευρώ είναι τα παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/14**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτ/τα**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/14**
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(531.655)	13		(531.642)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(1.838)	114		(1.724)
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	87.360	(51.304)		36.056
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού		13.405		13.405
Αποτελέσματα εις νέον		(21)	21	
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου	39.332	1.565	3.061	43.959

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	Υπόλοιπο την 1/1/14	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτ/τα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/14
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(2.192)	(20.669)		(22.862)
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(408.993)**	**(56.896)**	**3.082**	**(462.808)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	Υπόλοιπο την 1/1/15	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτ/τα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/15
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(531.642)	(28.940)		(560.582)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(1.724)	244		(1.480)
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	36.056	(17.192)		18.864
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	13.405	(13.405)		
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	43.959	1.117	3.544	48.620
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(22.862)	22.862		
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	2.479		2.479
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(462.808)**	**(32.815)**	**3.523**	**(492.099)**

4.6. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Δοσμένες Εγγυήσεις	5.994	5.994	5.994	2.285	2.285	2.285
Γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα	42.902	5.724	0	30.017	0	0
Επιταγές εισπρακτέες μακροπρόθεσμες	27.944	57.143	0	19.486	35.413	0
Σύνολο	**76.840**	**68.861**	**5.994**	**51.788**	**37.698**	**2.285**

4.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Εμπορεύματα	2.166.165	2.721.732	2.502.599	1.174.986	1.661.700	1.565.205
Προϊόντα έτοιμα / ημιτελή	301.454	395.745	346.955	301.454	395.745	346.955
Ημιτελή προϊόντα	0	0	0	0	0	0
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	1.644.671	1.422.417	1.202.973	1.644.671	1.422.417	1.202.973
Σύνολα	**4.112.291**	**4.539.893**	**4.052.528**	**3.121.111**	**3.479.862**	**3.115.134**

Δεν υπάρχουν ενεχυριασμένα αποθέματα. Δεν υπάρχουν απαξιωμένα αποθέματα που να χρήζουν απομείωσης.

4.8. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	9.007.408	10.968.365	7.768.373	4.414.834	6.159.360	4.228.271
Γραμμάτια Εισπρακτέα	766.891	535.036	178.512	397.835	321.152	111.960
Επιταγές Μεταβιβασμένες	1.790.784	3.521.794	2.044.214	993.213	2.464.581	1.600.933
Επιταγές Εισπρακτέες	359.144	331.834	479.598	282.693	160.484	265.050
Σύνολο απαιτήσεων	**11.924.228**	**15.357.029**	**10.485.447**	**6.088.575**	**9.105.577**	**6.206.214**
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(1.014.160)	(858.678)	(741.491)	(656.344)	(489.000)	(398.799)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	**10.910.068**	**14.498.351**	**9.743.956**	**5.432.231**	**8.616.577**	**5.807.415**

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Οι μεταβιβασμένες επιταγές έχουν δοθεί προς εξασφάλιση του τραπεζικού δανεισμού.

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις κατά τη διάρκεια των χρήσεων έχει ως εξής:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	31/12/15	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**858.678**	**741.491**	**726.392**	**489.000**	**398.799**	**398.799**
Πρόσθετες προβλέψεις	188.725	284.270	21.306	167.344	153.000	0
Εισπραχθείσες επισφάλειες	0	(618)	0	0	(618)	0
Αντιστροφή προβλέψεων	(33.243)	(166.465)	(6.207)	0	(62.180)	0
Υπόλοιπο κλεισίματος	**1.014.160**	**858.678**	**741.491**	**656.344**	**489.000**	**398.799**

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει επί συνεχούς βάσης τις εμπορικές απαιτήσεις με αυστηρά κριτήρια και στα πλαίσια αυτά δεν κρίθηκε σκόπιμη η δημιουργία πρόσθετης πρόβλεψης πέρα της παραπάνω επί των ανωτέρω απαιτήσεων.

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρίας έχει ως εξής:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	31/12/15	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	4.241.700	7.962.152	4.724.109	2.130.865	5.265.865	3.183.855
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:						
< 90 ημέρες	2.119.548	3.068.340	3.358.225	703.554	1.306.183	1.678.813
91 - 180 ημέρες	1.065.063	1.406.738	589.991	746.521	925.953	230.713
181 - 360 ημέρες	1.379.496	1.056.736	472.973	803.929	523.871	357.012
> 360 ημέρες	2.104.259	1.004.384	598.658	1.047.362	594.705	357.022
Σύνολο	**10.910.068**	**14.498.351**	**9.743.956**	**5.432.231**	**8.616.577**	**5.807.415**

Για τις επισφάλειες οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση και δεν έχουν απομειωθεί, ο Όμιλος έχει εντείνει τις διαδικασίες είσπραξής τους και σε περίπτωση που δεν επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, προτίθεται να κινηθεί δικαστικά.

4.9. Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	31/12/15	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Προκαταβολές σε προσωπικό	59.984	103.114	51.421	453	51.314	7.569
Χρεώστες διάφοροι	621.691	918.159	280.092	394.028	616.621	39.622
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	720	0	0	313	0	0
Απαιτήσεις από προμηθευτές - πιστωτές	933.868	626.058	545.027	668.846	519.636	334.274
Έξοδα επόμενων χρήσεων	67.449	50.348	32.319	21.525	24.008	9.172
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	1.391.633	1.023.728	314.081	644.749	487.940	117.221
Απαιτήσεις από Φ.Π.Α.	34.728	0	0	34.144	0	0
Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	505.847	565.677	523.785	505.847	565.677	523.785
Σύνολα	**3.615.920**	**3.287.082**	**1.746.724**	**2.269.904**	**2.265.196**	**1.031.643**

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Για όλες τις απαιτήσεις του Ομίλου έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των ενδείξεων για τυχόν απομείωση τους και δεν συντρέχει σχετική περίπτωση.

Οι «Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη» αναφέρονται σε δάνειο που έχει δώσει η Εταιρία προς τη συνδεδεμένη της ΑΒΕΤΕΛ Α.Ε., βάσει σύμβασης που υπεγράφει μεταξύ των μερών το 2011. Η Πίστωση είναι αόριστης διάρκειας και υπό την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης Πίστωσης περί καταγγελίας, αναστολής και λήξης της πίστωσης. Οι τόκοι υπολογίζονται με επιτόκιο 8% ετησίως. Το ανοιχτό ποσό του δανείου που έχει δώσει η Εταιρία ανέρχεται την 31/12/2015 στο ποσό των € 505.847.

4.10. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2013**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**13.123**	**29.991**	**29.991**
Κέρδη/ ζημιές) από αποτίμηση εύλογης αξίας	(12.853)	(16.869)	0
Υπόλοιπο κλεισίματος	**270**	**13.123**	**29.991**

Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία αφορούν μετοχές και warrants της "Εθνικής Τράπεζας" εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

4.11. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρίας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση και αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	31/12/15	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Διαθέσιμα στο ταμείο	144.516	32.782	29.658	130.378	23.858	22.001
Διαθέσιμα στις τράπεζες	243.454	591.837	218.698	95.527	382.906	88.606
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	0	221.664	220.395	0	221.664	220.395
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.337.176	4.313	37	1.014.234	37	37
Σύνολο	**1.725.146**	**850.596**	**468.788**	**1.240.139**	**628.465**	**331.040**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	1.719.447	843.482	467.025	1.234.440	621.351	329.276
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	5.699	7.114	1.763	5.699	7.114	1.763
Σύνολο	**1.725.146**	**850.596**	**468.788**	**1.240.139**	**628.465**	**331.040**

Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια που βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια καταθέσεων τραπεζών.

4.12. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύεται ως ακολούθως:

	Αριθμός μετοχών	**Ονομαστική αξία**	**Αξία κοινών μετοχών**
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2013	**212.200**	**7,30**	**1.549.060**
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού	6.320	7,45	47.084
Αύξηση ονομαστικής αξίας μετοχών		0,15	31.830
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2014	**218.520**	**7,45**	**1.627.974**
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2015	**218.520**	**7,45**	**1.627.974**

Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν εξοφληθεί πλήρως.

Εντός της χρήσης 2014 εκδόθηκαν 6.320 νέες μετοχές ονομαστικής αξίας €7,45 έκαστη. Παράλληλα, αυξήθηκε η ονομαστική αξία 212.200 μετοχών από € 7,30, σε €7,45 η κάθε μία.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρίας που πραγματοποιήθηκε την 30/6/2015 αποφασίστηκε η διανομή μερίσματος € 1.273.200 προς τους μετόχους της Εταιρίας. Το μέρισμα αυτό έως και 31/12/15 έχει εξοφληθεί.

4.13. Λοιπά αποθεματικά

Τα Λοιπά Αποθεματικά αφορούν τακτικό αποθεματικό που έχει σχηματιστεί σε προηγούμενες χρήσεις. Αναλυτικά έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Τακτικό Αποθεματικό	435.104	354.113	321.182	399.705	318.713	285.782

4.14. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την Ελληνική εργατική νομοθεσία, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους. Το ύψος των αποζημιώσεων ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι, που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Σε περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης καταβάλλεται εφάπαξ αποζημίωση του Ν.2112/20. Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρέωση την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης.

Ο Όμιλος χρεώνει τα αποτελέσματα για δεδουλευμένες παροχές σε κάθε περίοδο με αντίστοιχη αύξηση της συνταξιοδοτικής υποχρέωσης. Οι πληρωμές παροχών που διενεργούνται στους συνταξιοδοτούμενους κάθε περίοδο χρεώνονται έναντι αυτής της υποχρέωσης.

Ο Όμιλος ανέθεσε σε αναγνωρισμένους ανεξάρτητους μελετητές-αναλογιστές, να πραγματοποιήσουν εκτίμηση για τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την υποχρέωση του να καταβάλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης.

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	481.406	487.251	428.030	167.655	169.072	151.278

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**487.251**	**428.030**	**169.072**	**151.278**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	23.701	21.331	6.843	6.403
Έξοδο τόκων	12.181	12.841	4.227	4.538
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	27.932	14.854	5.056	10.058
Παροχές πληρωθείσες εντός του τρέχοντος έτους	(50.528)	(24.228)	(12.896)	(14.979)
Αναλογιστικά κέρδη/ζημίες στην υποχρέωση.	(19.132)	34.424	(4.647)	11.773
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**481.406**	**487.251**	**167.655**	**169.072**

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	31/12/2015	31/12/2014
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	2,00%	2,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,50%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	23.701	21.331	6.843	6.403
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	12.181	12.841	4.227	4.538
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	27.932	14.854	5.056	10.058
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**63.814**	**49.026**	**16.126**	**21.000**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΙΑ**
	31/12/2015	**31/12/2015**
Αναλογιστικό κέρδος(ζημιά) στην υποχρέωση λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	(632)	(197)
Αναλογιστικό κέρδος(ζημιά) στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	19.764	4.844
Αναλογιστικά κέρδη/ζημίες στην υποχρέωση. Καταχώρηση στα λοιπά συνολικά έσοδα	**19.132**	**4.647**

Μεταβολές στην Υποχρέωση της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση κατά την αρχή της χρήσης	**487.251**	**428.030**	**169.072**	**151.278**
Εισφορές πληρωθείσες Εργοδότη	(50.528)	(24.228)	(12.896)	(14.979)
Δαπάνη προς καταχώρηση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	63.814	49.026	16.126	21.000
Ποσό που καταχωρείται Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(19.132)	34.424	(4.647)	11.773
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση κατά το τέλος της χρήσης	**481.406**	**487.251**	**167.655**	**169.072**

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
31/12/2015	**+0,5%**	**-0,5%**	**+0,5%**	**-0,5%**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	435.293	533.444	151.595	185.777
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	532.475	435.655	185.440	151.721
31/12/2014				
Προεξοφλητικό επιτόκιο	438.709	542.249	152.228	188.156
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	541.218	439.093	187.798	152.362

Η ανάλυση ευαισθησίας πραγματοποιήθηκε αλλάζοντας μια παράμετρο κάθε φορά χωρίς να αλλάζουν οι υπόλοιπες. Η πραγματική μεταβολή ενδέχεται να είναι διαφορετική από αυτή που παρουσιάζεται, καθώς είναι απίθανο να προκύψει μια μεταβολή σε μια αναλογιστική παραδοχή χωρίς ταυτόχρονη επίδραση σε κάποια άλλη, αφού κάποιες από τις αναλογιστικές παραδοχές σχετίζονται μεταξύ τους.

4.15. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και οι λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Προμηθευτές Εσωτερικού	535.472	858.325	379.310	406.123	721.460	524.968
Προμηθευτές Εξωτερικού	575.338	1.232.593	809.818	555.519	1.217.170	769.667
Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	1.298.447	2.127.757	1.966.150	625.092	1.311.578	1.223.039
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα	(0)	0	0	94.636	0	0
Σύνολο	**2.409.256**	**4.218.675**	**3.155.279**	**1.681.370**	**3.250.208**	**2.517.674**

4.16. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Φόρος εισοδήματος	1.042.749	2.352.631	552.109	206.198	1.186.948	202.995

4.17. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Μισθοί και ημερομίσθια πληρωτέα	233.366	137.860	464.953	54.026	44.260	152.674
Προκαταβολές πελατών	1.954.746	1.679.837	1.473.842	1.763.386	3.373.146	2.225.526
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	639.684	456.072	764.915	177.915	109.242	203.498
Λοιποί φόροι (πλην φόρου εισοδήματος)	3.156.338	97.973	101.869	1.499.284	50.300	30.213
Δεδουλευμένα έξοδα	0	9.924	0	0	9.924	0
Υποχρεώσεις από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας	429.376	1.800.079	995.461	0	748.931	416.495
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	0	0	308.810	1.732.456	0	308.810
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	642.927	944.193	693.500	94.781	129.223	63.329
Σύνολο	**7.056.436**	**5.125.939**	**4.803.350**	**5.321.848**	**4.465.027**	**3.400.545**

Στους Λοιπούς φόρους περιλαμβάνονται φορολογικές υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο που έχουν υπαχθεί σε ρυθμίσεις δόσεων, πληρωτέες το επόμενο έτος.

4.18. Δανειακές Υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.875	71.250	118.750	11.875	71.250	118.750
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**11.875**	**71.250**	**118.750**	**11.875**	**71.250**	**118.750**
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**	**31/12/15**	**31/12/14**	**31/12/13**
Τραπεζικός δανεισμός	5.973.601	7.083.272	6.257.249	3.812.426	4.485.357	4.195.457
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**5.973.601**	**7.083.272**	**6.257.249**	**3.812.426**	**4.485.357**	**4.195.457**
Σύνολο δανείων	**5.985.476**	**7.154.522**	**6.375.999**	**3.824.301**	**4.556.607**	**4.314.207**

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου και της Εταιρίας έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
31/12/2014	7,9%	8,4%
31/12/2015	7,8%	7,9%

Οι όροι των δανείων προβλέπουν τον υπολογισμό του επιτοκίου, πληρωμής και προπληρωμής του δανείου καθώς και περιπτώσεις καταγγελίας.

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων Ομίλου και της Εταιρίας (σε έτη) είναι οι εξής:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΙΑ**
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2015		
Έως 1 έτους	5.973.601	3.812.426
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	11.875	11.875
Σύνολα	**5.985.476**	**3.824.301**
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2014	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΙΑ**
Έως 1 έτους	7.083.272	4.485.357
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	59.375	59.375
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	11.875	11.875
Σύνολα	**7.154.522**	**4.556.607**
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2013	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΙΑ**
Έως 1 έτους	6.257.249	4.195.457
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	59.375	59.375
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	47.500	47.500
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	11.875	11.875
Σύνολα	**6.375.999**	**4.314.207**

4.19. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Πωλήσεις εμπορευμάτων	2.619.387	7.127.315	2.444.819	6.947.849
Πωλήσεις προϊόντων	3.319.940	3.062.259	3.325.290	3.062.300
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	553.376	1.599.403	600.704	1.669.701
Πωλήσεις υπηρεσιών	9.302.952	9.639.612	298.543	226.217
Σύνολα	**15.795.655**	**21.428.589**	**6.669.357**	**11.906.068**

4.20. Κόστος Πωλήσεων

Το κόστος πωληθέντων του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	4.736.441	7.180.460	3.933.586	6.388.622
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	2.431.203	2.576.425	246.770	296.939
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.209.436	1.351.786	46.606	26.001
Παροχές τρίτων	55.120	67.554	2.904	19.310
Αποθήκευτρα	0	132	0	132
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.613	13.276	1.221	8.054
Έξοδα για ασφάλιστρα	33.571	46.194	786	4.581
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων	118.417	119.345	1.166	19.152
Φόροι και τέλη	13.395	13.824	0	80
Διάφορα έξοδα	846.073	858.139	39.423	35.742
Έξοδα ταξιδίων	329.178	386.849	28.913	25.625
Έξοδα προβολής	12.744	8.457	12.500	6.989
Αποσβέσεις	56.738	61.953	9.384	11.530

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Έξοδα μεταφορών	305.352	334.732	36.723	45.609
Συνταξιοδοτικές παροχές	36.105	21.523	2.937	4.651
Προμήθειες	23.030	30.182	23.030	30.182
Συνδρομές	1.341	2.451	466	1.671
Σύνολα	**10.209.758**	**13.073.280**	**4.386.415**	**6.924.869**

4.21. Έξοδα Διοίκησης

Τα έξοδα διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	530.657	454.550	244.819	232.217
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	108.098	101.245	79.270	43.167
Παροχές τρίτων	67.877	45.795	27.499	16.415
Αποθήκευτρα	0	112	0	112
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	46.533	48.926	11.561	17.203
Έξοδα για ασφάλιστρα	27.817	23.483	7.443	3.894
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων	75.225	75.773	11.039	16.280
Φόροι και τέλη	24.475	31.081	14.776	16.894
Διάφορα έξοδα	55.471	57.820	36.365	33.863
Έξοδα ταξιδίων	34.622	35.547	26.671	24.278
Έξοδα προβολής	11.539	6.673	11.531	6.622
Αποσβέσεις	90.080	80.151	65.282	57.345
Έξοδα μεταφορών	43.684	54.352	33.875	43.212
Συνταξιοδοτικές παροχές	6.584	5.370	2.796	3.638
Προμήθειες	39.170	50.106	39.170	50.106
Συνδρομές	456	1.602	430	1.583
Σύνολα	**1.162.286**	**1.072.587**	**612.528**	**566.828**

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2015, ο νόμιμος ελεγκτής χρέωσε για τον τακτικό και φορολογικό έλεγχο των ετήσιων εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας: €16.743.

4.22. Έξοδα Διάθεσης

Τα έξοδα διάθεσης του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	665.712	632.116	458.140	469.072
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	125.688	217.289	148.719	178.616
Παροχές τρίτων	62.290	54.729	59.111	51.725
Αποθήκευτρα	0	353	0	353
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	27.686	24.823	24.850	21.572
Έξοδα για ασφάλιστρα	17.783	14.451	16.000	12.270
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων	26.235	1.507	23.729	51.300
Φόροι και τέλη	8.178	3.581	5.063	2.990
Διάφορα έξοδα	141.200	150.437	105.531	120.442
Έξοδα ταξιδίων	97.375	107.652	77.397	86.350
Έξοδα προβολής	33.516	23.720	33.462	23.552
Αποσβέσεις	41.278	16.831	37.195	12.371
Έξοδα μεταφορών	148.102	180.886	98.305	153.693
Συνταξιοδοτικές παροχές	8.318	8.467	5.540	7.348
Προμήθειες	73.487	207.332	73.487	207.332
Συνδρομές	1.384	5.702	1.248	5.632
Σύνολα	**1.478.233**	**1.649.877**	**1.167.778**	**1.404.617**

4.23. Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης

Τα έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	52.832	52.651
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	25.160	11.390
Παροχές τρίτων	547	482
Αποθήκευτρα	0	3
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	230	201
Έξοδα για ασφάλιστρα	148	114
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων	220	478
Φόροι και τέλη	1.510	463
Διάφορα έξοδα	840	72
Έξοδα ταξιδίων	616	52
Έξοδα προβολής	266	14
Αποσβέσεις	751	799
Έξοδα μεταφορών	783	92
Συνταξιοδοτικές παροχές	626	825
Προμήθειες	12.432	25.243
Συνδρομές	10	3
Σύνολα	**96.973**	**92.884**

4.24. Λοιπά Έσοδα - Έξοδα

Τα «Λοιπά έσοδα» του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Κέρδη από πώληση παγίων	0	490	0	0
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων.	0	0	48.000	48.000
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	33.243	166.465	0	62.180
Συναλλαγματικές διαφορές.	181.031	163.949	181.031	163.919
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	9	0	0	0
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	**214.283**	**330.904**	**229.031**	**274.099**

Τα «Λοιπά έξοδα» του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Λοιποί φόροι τέλη, πρόστιμα και προσαυξήσεις	566.438	144.145	254.517	70.677
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	6.692	1.849	6.692	1.613
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	188.725	284.270	167.344	153.000
Ζημιές από την πώληση, διαγραφή ενσώματων παγίων	813	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	59.233	53.286	57.939	52.339
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	**821.901**	**483.550**	**486.492**	**277.629**

4.25. Χρηματοοικονομικά Έξοδα- Έσοδα

Στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρίας περιλαμβάνονται:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Τόκοι λοιπών μακροπρόθεσμων δανείων	82	5.042	82	5.042
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων δανείων	552.143	572.675	360.339	380.918
Προμήθειες τραπεζών	82.605	116.664	49.731	78.239
Χρηματοοικονομικό κόστος παροχών προσωπικού	12.181	12.841	4.227	4.538
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	3.198	3.486	2.147	2.871

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Λοιπά έξοδα τραπεζών	50.783	39.661	46.719	35.533
Τόκοι και έξοδα υποχρεώσεων προς ασφαλιστικά ταμεία	16.673	9.237	4.461	2.093
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	**717.666**	**759.606**	**467.706**	**509.234**

Οι τόκοι χορηγούμενων δανείων αφορούν το δάνειο που έχει χορηγήσει η Εταιρία σε συνδεδεμένη της. Σχετική αναφορά στη § 4.9.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Έσοδα τόκων τραπεζών	2.569	5.497	2.395	5.479
Τόκοι χορηγούμενων δανείων	37.877	41.902	37.877	41.902
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	**40.446**	**47.399**	**40.271**	**47.381**

4.26. Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων

Στις εν λόγω ζημιές του Ομίλου και της Εταιρίας περιλαμβάνονται:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
(Κέρδη)/ ζημιές εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12.853	16.869	12.853	16.869
Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων	97.399	0	84.000	0
Ζημιές από απομείωση	**110.251**	**16.869**	**96.853**	**16.869**

4.27. Φόρος Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Τρέχον έξοδο φόρου	(716.790)	(1.268.686)	(30.940)	(612.828)
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(77.365)	(37.676)	(32.815)	(56.896)
Σύνολο φόρου εισοδήματος	**(794.155)**	**(1.306.362)**	**(63.755)**	**(669.724)**
Κέρδη προ Φόρων	1.453.316	4.658.240	649.913	2.434.617
Συντελεστής Φόρου	29%	26%	29%	26%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	421.462	1.211.142	188.475	633.000
Προ/γές για εισοδήματα που δεν υπόκεινται σε φορολογία				
- Αφορολόγητα εισοδήματα	0	0	(297.540)	0
- Ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλ.φορολ.απαίτ.	25.789	0	0	0
- Λοιπά	0	260	0	0
Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς				
- Μη εκπιπτώμενες δαπάνες	300.486	89.474	110.821	32.017
- Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	39.579	0	53.401	0
- Λοιπά	6.832	5.486	8.598	4.706
Σύνολο φόρου	**794.155**	**1.306.362**	**63.755**	**669.724**

Σύμφωνα με το Νόμο 4334/2015 που δημοσιεύτηκε τη 16/7/2015 και το Ν. 4336/2015 που δημοσιεύτηκε τη 14/8/2015, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα αυξήθηκε από 26% σε 29%.

4.28. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρίας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επιχειρησιακό πλάνο πενταετίας), χρησιμοποιώντας ωστόσο και παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Beta, Net Debt/Enterprise Value πανομοιότυπων εταιριών του εκάστοτε κλάδου όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του WACC).

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Π.Χ.Α. 7 που απαιτεί την γνωστοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων:

Επίπεδο 1: Δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (χωρίς τροποποίηση η αναπροσαρμογή) για χρηματοοικονομικά στοιχεία που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές.

Επίπεδο 2: Τεχνικές αποτίμησης βασιζόμενες απευθείας σε δημοσιευόμενες τιμές αγοράς ή υπολογιζόμενες εμμέσως από δημοσιευόμενες τιμές για παρόμοια στοιχεία.

Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης που δεν βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες από τρέχουσες συναλλαγές σε ενεργές χρηματαγορές.

Ο Όμιλος την 31/12/15, κατέχει «Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», που αποτελούνται από μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η αξία αυτών την 31/12/15 ανέρχεται σε € 270 (αναφορά στη § 4.10). Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται σε εύλογες αξίες και κατατάσσονται στο επίπεδο 1, με βάση τη τεχνική αποτίμησης τους.

Η εύλογη αξία των κατωτέρω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας προσεγγίζει την λογιστική αξία τους:

- Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις
- Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού
- Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές
- Δανειακές Υποχρεώσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

4.29. Παροχές Προσωπικού

Ο μέσος αριθμός των εργαζομένων του Ομίλου και της Εταιρίας ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Αριθμός εργαζομένων	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Μισθωτοί	150	163	41	46

Οι παροχές προσωπικού αναλύονται ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα	2.890.544	2.919.936	795.469	831.399
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	752.930	764.877	196.245	208.791
Συνταξιοδοτικές παροχές	51.633	36.185	11.899	16.461
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	36.929	30.928	10.847	10.688
Σύνολο κόστους εργαζομένων	**3.732.037**	**3.751.927**	**1.014.460**	**1.067.340**

4.30. Δεσμεύσεις και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

4.30.1. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρίας.

Η Εταιρία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση του 2010, με συνέπεια οι φορολογικές υποχρεώσεις της να μην έχουν καταστεί οριστικές και να υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά τον χρόνο που θα ελεγχθούν και θα οριστικοποιηθούν. Η έκβαση του φορολογικού ελέγχου δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί στο παρών στάδιο και ως εκ τούτου δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές της Εταιρίας.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2014, η Εταιρία υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994, και έλαβε Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές.

Για να θεωρηθεί η χρήση 2011 περαιωμένη φορολογικά, πρέπει να ισχύσουν τα οριζόμενα στην παρ. 1α του άρθρου 6 της ΠΟΛ 1159/2011. Για τις χρήσεις 2012 και μετέπειτα, από τις επιχειρήσεις που έχουν ελεγχθεί από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων επιλέγονται για έλεγχο υποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4174/2013, όπως ισχύει. Ο εν λόγω έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρόνου που ισχύει το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου.

Για τη χρήση 2015 οι Εταιρίες του Ομίλου, έχουν αποδεχθεί τον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 65α του Ν.4174/2013. Ο εν λόγω έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2015. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις

Στον παρακάτω πίνακα αναγράφονται οι ανέλεγκτες χρήσεις των εταιριών του Ομίλου:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	**ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ**
ΔΗΜ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ Α.Ε.	2010 και 2015
ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΑΕ	2010 και 2015
ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	2010 έως και 2015
ΠΕΤΡΟΤΕΚ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	2010 έως και 2015

4.30.2. Δεσμεύσεις

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	122.291	0	69.291	
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή εμπορικών υποχρεώσεων	16.966	16.966		
Σύνολο εγγυήσεων	**139.256**	**16.966**	**69.291**	**0**

Επιπλέον, προς εξασφάλιση των δανειακών υποχρεώσεων έχουν δοθεί οι κάτωθι εξασφαλίσεις:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Υποθήκες επί ακινήτων	858.000	858.000	650.000	650.000
Επιταγές Μεταβιβασμένες	1.790.784	3.532.698	993.213	2.464.581
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.337.176	4.313	1.014.234	37

Για το μακροπρόθεσμο δάνειο που έχει η Εταιρία (§4.18) έχει προσημειωθεί το ακίνητο της στην οδό Σερρών 7 – 11 στην Αθήνα. Η αξία της προσημείωσης ανέρχεται σε €650.000.
Επιπλέον η μητρική Εταιρία έχει παράσχει εταιρική εγγύηση υπέρ της θυγατρικής Εταιρίας Πετροτέκ ΑΕ για την εξασφάλιση του δανεισμού της.

4.30.3. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Τα μελλοντικά ελάχιστα εισπρακτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις - έσοδο	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Εντός 1 έτους	37.000	48.000	37.000	48.000
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	144.000	145.000	144.000	145.000
Άνω των 5 ετών	174.000	210.000	174.000	210.000
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	**355.000**	**403.000**	**355.000**	**403.000**

Τα μελλοντικά ελάχιστα πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις - έξοδο	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Εντός 1 έτους	59.243	71.039	0	0
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	156.614	170.058	0	0
Άνω των 5 ετών	174.000	210.000	0	0
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	**389.858**	**451.096**	**0**	**0**

4.31. Αμοιβές και Λοιπές Παροχές Διευθυντών

Οι αμοιβές και παροχές των διευθυντών του Ομίλου και της Εταιρίας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	419.655	383.014	115.392	116.632
Αριθμός Βασικών Διευθυντικών Στελεχών	9	9	3	3

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας (και τις οικογένειές τους).

4.32. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Παρακάτω παρουσιάζονται οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Πωλήσεις Εμπορευμ/των / υπηρεσίες	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Θυγατρικές	-	-	91.401-	96.364-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	952-	67.241-	-	64.741-
Σύνολα	**952-**	**67.241-**	**91.401-**	**161.106-**
Λοιπά Έσοδα / Έξοδα				
Θυγατρικές	-	-	48.000-	48.000-
Σύνολα	**-**	**-**	**48.000-**	**48.000-**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα				
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	37.877-	41.902-	37.877-	41.902-
Σύνολα	**37.877-**	**41.902-**	**37.877-**	**41.902-**
Αγορές Εμπορευμάτων / Υπηρεσιών				
Θυγατρικές	-	-	52.702-	162.530-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	42.804-	52.686-	11.679-	5.079-
Σύνολα	**42.804-**	**52.686-**	**64.380-**	**167.608-**

Και

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2015**	**31/12/2014**
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	-	-	113.532-	5.000-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	720.063-	1.157.323-	602.359-	1.118.715-
Σύνολα	**720.063-**	**1.157.323-**	**715.891-**	**1.123.715-**
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	-	-	1.938.479-	1.975.203-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	370-	18.326-	-	-
Σύνολα	**370-**	**18.326-**	**1.938.479-**	**1.975.203-**

Οι παραπάνω συναλλαγές και τα υπόλοιπα, προέρχονται από εμπορικές συναλλαγές.

5. Σκοποί και πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δικαιώματα υπερανάληψης σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα διαχείρισης των παραπάνω κινδύνων. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Η διαδικασία που θα ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

5.1. Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρίας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων						
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	3.615.920	3.287.082	1.746.724	2.269.904	2.265.196	1.031.643
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	1.725.146	850.596	468.788	1.240.139	628.465	331.040
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	270	13.123	29.991	270	13.123	29.991
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	10.910.068	14.498.351	9.743.956	5.432.231	8.616.577	5.807.415
Σύνολο	**16.251.403**	**18.649.152**	**11.989.460**	**8.942.544**	**11.523.361**	**7.200.090**

Ορισμένες από τις απαιτήσεις των πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων που δεν έχουν υποστεί απομείωση βρίσκονται σε καθυστέρηση. Η ενηλικίωση των απαιτήσεων αυτών παρατίθεται ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/15	31/12/14	31/12/13	31/12/15	31/12/14	31/12/13
Εντός 3 μηνών	2.119.548	3.068.340	3.358.225	703.554	1.306.183	1.678.813
Από 3 έως 6 μήνες	1.065.063	1.406.738	589.991	746.521	925.953	230.713
Από 6 μήνες έως 1 έτος	1.379.496	1.056.736	472.973	803.929	523.871	357.012
Πάνω από 1 έτος	2.104.259	1.004.384	598.658	1.047.362	594.705	357.022
Σύνολο	**6.668.367**	**6.536.199**	**5.019.847**	**3.301.366**	**3.350.712**	**2.623.560**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στα control του πιστωτικού ελέγχου. Όπου είναι διαθέσιμες με λογικό κόστος, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους πελάτες. Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν απομειωθεί σε προηγούμενες ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλομένων.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Ο πιστωτικός κίνδυνος για απαιτήσεις ρευστοποιήσιμες καθώς και για άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία θεωρείται αμελητέος.

5.2. Ανάλυση συναλλαγματικού κινδύνου

Συναλλαγματικός κίνδυνος υφίσταται για αγορές που πραγματοποιούνται σε Δολάριο Αμερικής και Λίρα Αγγλίας. Ο εν λόγω κίνδυνος είναι σχετικά χαμηλός για τον Όμιλο, καθώς η πολιτική του είναι η αποφυγή μεγάλων πιστώσεων σε οφειλές σε ξένο νόμισμα.

Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρεπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2015		31/12/2014		31/12/2015		31/12/2014	
Ονομαστικά ποσά	**GBP**	**USD**	**GBP**	**USD**	**GBP**	**USD**	**GBP**	**USD**
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	-	691.412		991.386		691.412		991.386
Χρημ/κές υποχρεώσεις	22.948	94.591	21.440	270.283	10.379	98.519	9.596	270.754
Βραχυχρόνια έκθεση	**22.948**	**786.003**	**21.440**	**1.261.669**	**10.379**	**789.931**	**9.596**	**1.262.140**

Υποθέτουμε ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου πραγματοποιείται μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Ξένου Νομίσματος της τάξεως του +/-10%. Σε περίπτωση όπου το Ευρώ ανατιμηθεί ή υποτιμηθεί κατά τα ανωτέρω ποσοστά, τότε η επίπτωση στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου έχει ως ακολούθως:

	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Ποσά σε €	31/12/2015				31/12/2014			
	GBP		USD		GBP		USD	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(2.086)	2.550	(71.454)	87.335	(1.949)	2.382	(114.697)	140.185
Καθαρή Θέση	(1.481)	1.810	(50.732)	62.008	(1.442)	1.763	(84.876)	103.737

Σε περίπτωση όπου το Ευρώ ανατιμηθεί ή υποτιμηθεί κατά τα ανωτέρω ποσοστά, τότε η επίπτωση στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρίας έχει ως ακολούθως:

	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Ποσά σε €	31/12/2015				31/12/2014			
	GBP		USD		GBP		USD	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(944)	1.153	(71.811)	87.771	(872)	1.066	(114.740)	140.238
Καθαρή Θέση	(670)	819	(50.986)	62.317	(646)	789	(84.908)	103.776

5.3. Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας της με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας εξασφαλίζονται πρόσθετα από κεφάλαιο κίνησης δανειακών λογαριασμών. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	2.986.801	2.986.801	11.875	0
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	1.892.809	516.447	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	1.042.749	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.943.737	2.112.699	0	0
Σύνολο	**9.823.347**	**6.658.695**	**11.875**	**-**
	31/12/2014			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	3.541.636	3.541.636	71.250	0
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	3.178.668	1.040.007	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	2.352.631	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.055.087	3.070.852	0	0
Σύνολο	**8.775.391**	**10.005.126**	**71.250**	**-**
	31/12/2013			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	3.128.625	3.128.625	118.750	0
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	2.591.247	564.032	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	552.109	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.169.426	2.633.924	0	0
Σύνολο	**7.889.297**	**6.878.689**	**118.750**	**-**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας αναλύεται ως εξής:

ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	1.906.213	1.906.213	11.875	
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	1.153.231	528.139		
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	206.198		
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.750.792	2.571.056		
Σύνολο	**5.810.236**	**5.211.606**	**11.875**	**-**
	31/12/2014			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	2.242.678	2.242.678	71.250	
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	2.280.893	969.315		
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	1.186.948		
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.314.227	2.150.800		
Σύνολο	**6.837.799**	**6.549.741**	**71.250**	**-**
	31/12/2013			

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε € '	**εντός 6 μηνών**	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**άνω των 5 ετών**
Τραπεζικός δανεισμός	2.097.728	2.097.728	118.750	
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	1.870.356	647.317		
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	0	202.995		
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.032.763	1.367.781		
Σύνολο	**6.000.848**	**4.315.822**	**118.750**	**-**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

5.4. Ανάλυση ευαισθησίας κίνδυνου επιτοκίου

Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις αφορούν συμβάσεις βραχυπρόθεσμου δανεισμού για ανάγκες κεφαλαίου κίνησης.

Την 31/12/15, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκεινται σε μεταβλητό και σταθερό ποσοστό επιτοκίου. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν σταθερά ποσοστά.

Παρακάτω γίνεται μια ανάλυση της επίδρασης μιας μεταβολής του επιτοκίου κατά μια ποσοστιαία μονάδα, στα αποτελέσματα της χρήσης και στην καθαρή θέση:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Μεταβλητή		**Μεταβλητή**	
	1%	**-1%**	**1%**	**-1%**
	31/12/2015		**31/12/2014**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(65.284)	65.284	(66.703)	66.703
Καθαρή Θέση	(46.352)	46.352	(49.360)	49.360
	ΕΤΑΙΡΙΑ			
	1%	**-1%**	**1%**	**-1%**
	31/12/2015		**31/12/2014**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(41.489)	41.489	(43.404)	43.404
Καθαρή Θέση	(29.457)	29.457	(32.119)	32.119

6. Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας υπηρεσίες αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Το κεφάλαιο για τις χρήσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	**ΟΜΙΛΟΣ**			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	31/12/2015	**31/12/2014**	**31/12/2013**	**31/12/2015**	**31/12/2014**	**31/12/2013**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	7.012.758	7.728.361	4.402.016	5.657.408	6.336.279	4.580.157
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	5.985.476	7.154.522	6.375.999	3.824.301	4.556.607	4.314.207

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2013
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.725.146)	(850.596)	(468.788)	(1.240.139)	(628.465)	(331.040)
Κεφάλαιο	**11.273.089**	**14.032.288**	**10.309.227**	**8.241.570**	**10.264.421**	**8.563.323**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	7.012.758	7.728.361	4.402.016	5.657.408	6.336.279	4.580.157
Πλέον: Δάνεια	5.985.476	7.154.522	6.375.999	3.824.301	4.556.607	4.314.207
Σύνολο κεφαλαίων	**12.998.234**	**14.882.884**	**10.778.015**	**9.481.709**	**10.892.886**	**8.894.363**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	**0,87**	**0,94**	**0,96**	**0,87**	**0,94**	**0,96**

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει τις υποχρεώσεις της.

7. Μεταγενέστερα γεγονότα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχει κάποιο σημαντικό γεγονός μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΕΠΙ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΖΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 787923	Α.Δ.Τ. ΑΕ 032644	Α.Δ.Τ. ΑΙ 088783